Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς «τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας», καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς «ἀναγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας».

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ Ἄλλων ἐν γένει «Ἐν Ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος | *Ἀθῆναι 5 Σεπτεμβρίου 1931* | *Ἔτος 53ον.—Ἀριθ. 40*

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΚΑΡΑΒΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ALPHONSE DAUDET

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ε'.

Ἔγα γιό! ὁ κὺρ-Μωζὲν ἔχει γιό;

Τὸν κοιτάζει καὶ δὲν τὸν χορταίνει, καθισμένον ἀπέναντί του στὸ τραῖνο, ποὺ τοὺς πάει ὁλοταχῶς στὸ Παρίσι.

Ὁ γέρος ἄρπαξε τὸ παιδί του, χωρὶς νὰ πῇ οὔτε εὐχαριστῶ σχεδόν, σὰν τὸ φτωχὸ ποὺ τοῦ πέφτει τὸ μεγάλο λαχεῖο καὶ τὸ παίρνει καὶ χάνεται.

Δὲν ἤθελε ν' ἀφήσῃ τὸ παιδί του κοντὰ σ' αὐτοὺς ποὺ ἔλεγε γονεῖς καὶ ἀδέρφια του.

Ἔγινε τώρα τσιγγούνης στὴ στοργή του, ὅσο ἤτανε ἄλλοτε στὰ λεπτά.

Δὲ θέλει μοιρασιές!

Θέλει τὸ θησαυρό του μόνος του, χωρὶς κανένας ἄλλος νἄχῃ δικαιώματα.

Τ' αὐτιὰ τοῦ κὺρ-Μωζὲν βουΐζουν σὰν τὸ ἐξπρὲς. Τὸ κεφάλι του βράζει σὰν τὸ καζάνι τῆς ἀτμομηχανῆς, κι' ὁ νοῦς του τρέχει πιὸ γρήγορα ἀπ' ὅλα τὰ τραῖνα καὶ τὰ ἐξπρὲς τοῦ κόσμου, πηδώντας, σὲ μιὰ καὶ μόνη στιγμή, ἡμέρες, μῆνες, χρόνια.

Τὸνειρό του εἶναι ἕνας Γεῶργος εἴκοσι χρόνων, μὲ τὴ μπλὲ σκοῦρα στολὴ καὶ τὸ πηλίκιο τῶν δοκίμων.

Θὰ πληρώσῃ δσα-δσα,— ἔχει δὰ παράδες, — ἀλλὰ ὁ Γεῶργος θὰ γίνῃ «κύριος».

Οἱ ἄντρες θὰ τοῦ μιλοῦνε μὲ τὸ καπέλλο στὸ χέρι, τὰ παιδιὰ θὰ τὸν κοιτάζουν ἐκστατικά, καὶ σὲ μιὰ γωνιὰ θὰ κάθεται ἕνας γέρος, μὲ τὰ χέρια γεμάτα ρόζους, καὶ θὰ λέῃ μὲ καμάρι «εἶναι ὁ γιός μου».

Τὴν ἴδια στιγμὴ κι' «ὁ γιός μου» σκέπτεται, μὲ τὸ κουκάκι του χωμένο ὡς τ' αὐτιά, ὡς νὰ βάλῃ τὸ πηλίκιο τοῦ δοκίμου, καὶ δυὸ δάκρυα ἀνεβαίνουν στὰ μάτια του.

Δὲν θέλει νὰ τὸν ἰδῇ ὁ πατέρας του νὰ κλαίῃ, ἀλλά, ἤτανε τόσο ἀπότομος ὁ χωρισμός!.. Ἡ Λίνα τοῦδωσε ἕνα σκαστὸ φιλὶ στὸ μάγουλο, οἱ γονεῖς του ἤτανε χλωμοὶ σὰν πεθαμένοι, κι' ὁ Γιαννάκης τοῦδωσε τὸ τόπι του γιὰ νὰ τὸν παρηγορήσῃ.

Ὅλοι, ὡς κι' ὁ Γιαννάκης, κλαίγανε.

Πῶς θὰ κάνουν χωρὶς αὐτόν;

Κι' αὐτὸς πῶς θὰ ζήσῃ μακρυά τους;

Κι' ὁ μέλλων δόκιμος, εἶναι τόσο βυθισμένος στὶς σκέψεις του, ποὺ ἀπαντάει:

— Μάλιστα, κὺρ-Μωζέν, σὲ κάτι ποὺ τὸν ρωτάει ὁ πατέρας του.

Δὲν χρειάζονται μόνο χρήματα, ἀλλὰ καὶ θυσίες καὶ κόποι γιὰ νὰ γίνῃ κανεὶς «κύριος»—αὐτὰ σκέπτεται ὁ Γεῶργος, ἐνῶ τὸ ἐξπρὲς τὸν πηγαίνει ὁλοταχῶς στὸ Παρίσι.

Τοῦ φαίνεται πῶς τἄχει ξαναϊδεῖ τὰ στενὰ αὐτὰ δρομάκια, μὲ τὰ ψηλὰ σπίτια καὶ τὰ μικρὰ παράθυρα.

Λίγη ὥρα ἀκόμη καὶ φτάσανε.

Ὁ Γεῶργος μὲ τὸν πατέρα του κατέβηκαν τελευταῖοι ἀπ' τὸ βαγόνι.

Κόσμος, φωνές, κίνησι, ταξιδιῶτες μὲ τὰ βαλιτσάκια στὸ χέρι.

Ὁ μαραγκὸς ἔχει καταστρώσει κι' ὅλας τὰ σχέδιά του. Ἡ πρώτη του δουλειὰ εἶναι νὰ πάῃ «τὸ γιό του» ἴσα στὸ ράφτη τῆς σχολῆς τῶν δοκίμων.

Τὸ μαγαζὶ εἶναι καινούριο, οἱ πάγκοι λάμπουνε, οἱ ἄνθρωποι καλοντυμένοι καὶ περιποιητικοὶ μὲ τὸ παραπάνω στοὺς πελάτες.

Μόλις τοῦ ἐξήγησε ὁ κὺρ-Μωζὲν τί θέλει, ἀμέσως ὁ ράφτης ἔβγαλε ἕνα μέτρο ἀπ' τὴν τσέπη του καὶ ἄρχισε νὰ μετράῃ, λέγοντας:

— Καλά, καλά, ξέρω, κατάλαβα.

Ὁ νέος ποὺ ἀντικρύζει ὁ

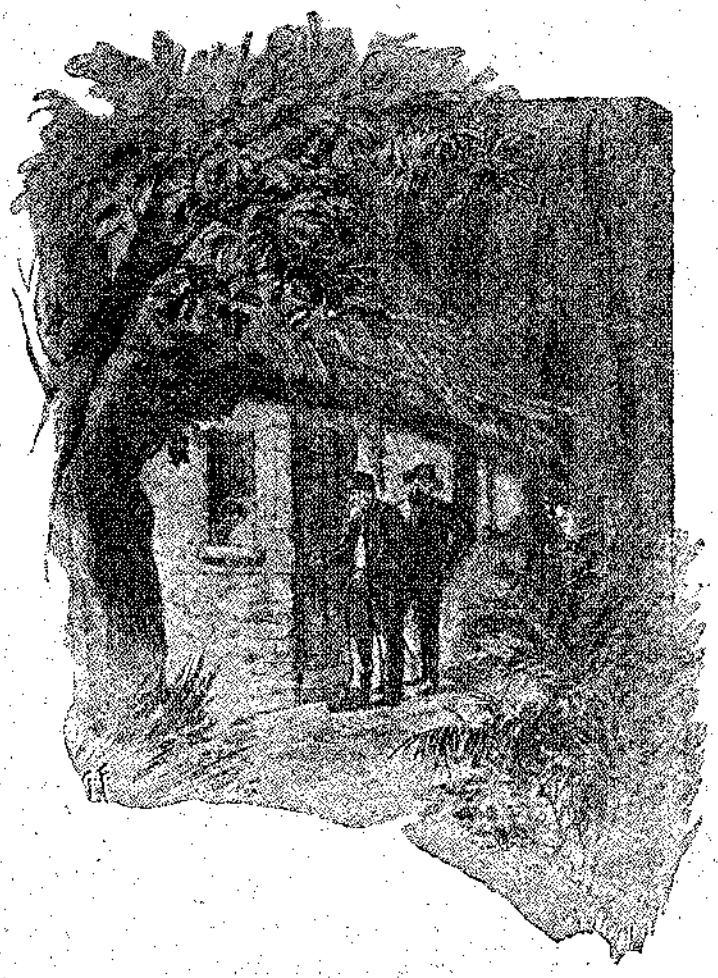

Ὁ μπάρμπα-Λουβὼ κι' ὁ Μοζὲν ἀπέξω ἀπ' τὸ σπιτάκι τοῦ δήσους.

Ὁ μπάρμπα-Λουβώ κι' ὁ Μωζὲν μέσα στὸ σπιτάκι.

Γεῶργος, σὲ λίγο, στὸν καθρέφτη, δὲν ἔχει τίποτα τὸ κοινὸ μὲ τὸ μοῦτσο τῆς «Ὡραίας-Νιβερναίζας».

Μὲ μιὰ κλωτσιά, γεμάτη περιφρόνηση, ὁ ράφτης σπρώχνει τὰ φτωχά του ροῦχα. Ὁ Γεῶργος νιώθει νὰ τοῦ σβύνουν ὅλα τὰ περασμένα του.

Ναί, ὅλα, γιὰ πάντα. Νὰ ποῦ τοῦ ἀπαγορεύουν καὶ νὰ θυμᾶται...

— Πρέπει νὰ κάψετε ὅλες τὶς συνήθιες τῆς παλιᾶς σας ζωῆς, τοῦ λέει στὴ σχολὴ αὐστηρὰ ὁ κ. Διευθυντής. Καὶ γιὰ νὰ τὸν κάνουν ἐντελῶς νὰ ξεχάσῃ, ἀποφασίζουν νὰ τὸν ἀφήνουν νὰ βγαίνῃ μόνο τὴν πρώτη Κυριακὴ κάθε μηνός.

Πόσο πικρὰ δάκρυα ἔχυσε τὸ πρῶτο βράδυ, στὸ ἄσπρο κρεβατάκι τοῦ κοιτῶνα, ἐνῶ οἱ ἄλλοι δίπλα του ροχάλιζαν!

Πόσο δπέφερε τὴν ὥρα τοῦ διαλείμματος κατάμονος, χωρὶς κανένα φιλικὸ πρόσωπο κοντά του!

(Ἀκολουθεῖ) ΒΑΣΟΥΛΑ ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΤΟ ΒΑΡΚΑΚΙ

Θέλω τὸ βαρκάκι νὰ τὸ ρίξω
Πέρα ἐκεῖ στὴ στέρνα τὴ μεγάλη,
Τὰ πανιά του διάπλατα ν' ἀνοίξω
Νάρμενίσῃ μὲ τὸ μαϊστράλι.

Τὸ μακρὺ τὸ δρόμο θὰ τοῦ δείξω,
Κι' ἂν αὐτὸ γυρίσῃ πίσω πάλι
Στὸ θυμό μου ἀπάνω θὰ τὸ πνίξω
Στῶν νερῶν τὴν κρύα τὴν ἀγκάλη!

Εἶναι τὸ βαρκάκι τὰ ὄνειρά μου
Κι' εἶν' ἡ στέρνα τ' Ἄπειρο τὸ πλάνο,
Τὰ πανιὰ ἡ λαχτάρα στὴν καρδιά μου.

Βιάζουμαι ν' ἀνοίξω τὰ φτερά μου,
Νὰ πετάξω σὲ κορφὲς ἀπάνω,
Κι' ἂν ποτὲ γυρίσω, νὰ πεθάνω!

ΜΑΡΙΑ Ν. ΦΛΑΓΓΑ

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

ΜΟΖΑΡΤ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

Ὁ Σαλιέρι, ὁ ἀρχιμουσικὸς τοῦ Ἰωσὴφ Β', βλέποντας στὸ νεαρὸ Βόλφγκαγκ ἕνα ἐπίφοβο ἀντίζηλο, μεταχειρίσθηκε κάθε τρόπο γιὰ νὰ τὸν βγάλῃ ἀπὸ τὴ μέση. Κι' ἐργάσθηκε τόσο καλὰ αὐτὸς ὁ ραδιοῦργος, ὥστε κατάφερε νὰποτύχῃ ὁ Μόζαρτ στὴ Βιέννη, ὅταν ἀκριβῶς ἔδωσε τὸ ἀνώτερο ἔργο του, τὸν «Δὸν Ζουάν». Σήμερα, ἡ ὄπερα αὐτὴ θεωρεῖται ἡ καλύτερη ἀπ' ὅλες τὶς παλιές, ὅπως ὁ «Γουλιέλμος Τέλλος» τοῦ Ροσσίνι ἡ καλύτερη ἀπ' ὅλες τὶς νεώτερες. Κι' ὅμως οἱ Βιεννέζοι ἐκείνης τῆς ἐποχῆς δὲν τὴν χειροκρότησαν καθόλου, καὶ μόνον ἕνας Χάϋδν κατάλαβε τὴν ὀμορφιά της καὶ τὴν ὑπερασπίσθηκε.

Τὸ 1787 ὁ Μόζαρτ εἶχε κι' ἄλλη λύπη, ἀσύγκριτα μεγαλύτερη. Ἀλλ' αὐτὴ δὲν τοῦ τὴν προξένησαν οἱ ἄνθρωποι: ἔχασε τὸ λατρευτό του πατέρα καὶ δάσκαλο, ποὺ τόσα καὶ τόσα τοῦ χρωστοῦσε.

Τέσσερα μόνο χρόνια μεσολάβησαν ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα ὥς τὸ θάνατο τοῦ γιοῦ.

Ἀλλὰ τί πατέρας ποὺ στάθηκε γιὰ τὸν Βόλφγκαγκ ὁ Λεοπόλδος Μόζαρτ! Τὸν ἀνάθρεψε, τὸν ἐδίδαξε, τὸν ἐμόρφωσε, τὸν παρακολούθησε βῆμα πρὸς βῆμα σ' ὅλη του τὴ ζωή, τοῦ ἐνέπνευσε, μὲ τὸ λόγο του καὶ μὲ τὸ παράδειγμά του, τὴν πίστη, τὴν ἀγάπη, τὴν τιμιότητα, τὴν καλοσύνη. Σπάνια συνδέθηκαν ψυχικὰ δυὸ ὑπάρξεις ὅσο ὁ σπάνιος αὐτὸς πατέρας κι' ὁ σπάνιος γιός. Καὶ μπορεῖ νὰ τὸ μαρτυρήσῃ αὐτὸ τὸ γράμμα τοῦ Βόλφγκαγκ πρὸς τὸ Λεοπόλδο, ποὺ ἄξιζει νὰ διαβασθῇ ὁλόκληρο:

«Πολυαγαπημένε μου πατέρα,

»Μαθαίνω αὐτὴ τὴ στιγμὴ μιὰ εἴδηση ποὺ μὲ καταλυπεῖ, τόσο μᾶλλον πού, ὕστερ' ἀπὸ τὸ γράμμα σου, ἔπρεπε νὰ συμπεράνω ὅτι ἡ ὑγεία σου, δόξα σοι ὁ Θεός, πηγαίνει λαμπρά. Εἶσαι λοιπὸν σοβαρὰ ἄρρωστος; Δὲν χρειάζεται νὰ σοῦ πῶ μὲ πόση λαχτάρα περιμένω ἀπὸ σένα τὸν ἴδιο εἰδήσεις καθησυχαστικές! Ἐλπίζω νὰ τὶς λάβω σὲ λίγο, ἂν κι' εἶμαι συνηθισμένος, σὲ κάθε πράγμα, νὰ φαντάζομαι πάντα τὸ χειρότερο. Ἀφοῦ ὁ θάνατος, ὅταν ἐξετάσῃ κανεὶς καλά, εἶναι ὁ ἀληθινὸς σκοπὸς τῆς ζωῆς μας, ἀπὸ πολλὰ χρόνια προσοικειώθηκα τόσο μὲ τὸν πραγματικὸ αὐτὸ φίλο τοῦ ἀνθρώπου (¹) ὥστε ἡ εἰκόνα του, ἀντὶ νὰ μὲ τρομάζῃ, μοῦ εἶναι γλυκειὰ καὶ παρήγορη! Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸ ποὺ μὲ ἀξίωσε νὰ θεωρῶ τὸν θάνατο σὰν τὸ κλειδὶ τῆς ἀληθινῆς μας εὐδαιμονίας. Ποτὲ δὲν πέφτω νὰ κοιμηθῶ χωρὶς νὰ συλλογισθῶ ὅτι, ὅσο νέος καὶ ἂν εἶμαι, μπορεῖ νὰ μὴν ξυπνήσω τὴν ἑπομένη. Κι' ὅμως κανένας ἀπὸ ἐκείνους ποὺ μὲ γνωρίζουν δὲν θὰ μποροῦσε νὰ πῇ ὅτι, στὴν καθημερινὴ ζωή, εἶμαι πένθιμος ἢ μελαγχολικός. Δοξάζω τὸν Πλάστη μου γι' αὐτὴ τὴν εὐτυχία καὶ τὴν εὔχομαι σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ἀδελφούς μου.

»Ἐλπίζω ὅτι αὐτὴ τὴν ὥρα ποὺ σοῦ γράφω θὰ εἶσαι καλύτερα. Ἂν ὅμως χειροτερέψῃς, σὲ ἱκετεύω, μὴ μοῦ τὸ κρύψῃς, γράψε μου ἢ βάλε νὰ μοῦ γράψουν ὅλη τὴν ἀλήθεια, γιὰ νὰ μπορέσω νὰ βρεθῶ τὸ γρηγορώτερο στὴν ἀγκαλιά σου. Σ' ἐξορκίζω σ' ὅ,τι ὑπάρχει ἱερώτερο. Περιμένω ὡστόσο ἕνα γράμμα καθησυχαστικὸ, καὶ μὲ τὴ γλυκειὰ αὐτὴ ἐλπίδα σοῦ φιλῶ χίλιες φορὲς τὰ χέρια, καθὼς κι' ἡ γυναίκα μου κι' ὁ Κάρολος, κι' εἶμαι παντοτινὰ

Ὁ **Βόλφκαγκ** σου».

* * *

Λίγους μῆνες μετὰ τὸ δυστύχημα, ὁ Μόζαρτ ξανάρχισε τὴν ἐργασία. Ἀλλὰ ἡ ὑγεία του ἦταν πιὰ κλονισμένη. Τοῦ εἶχαν κιόλα παρουσιασθεῖ τὰ πρῶτα συμπτώματα μιᾶς στηθικῆς ἀρρώστειας ποὺ ἐξόριζε κάθε χαρὰ ἀπ' τὴν ψυχή του. Ἐργαζόταν ὡςτόσο γιατ' εἶχε ἀνάγκη, κι' ἡ ἐργασία τὸν τσάκιζε. Κι' αὐτὴ ἀκόμα ἡ ἔμπνευση τώρα τοῦ ἦταν ὀδυνηρή.

Σπάταλος, πολυέξοδος, ὁ συνθέτης τοῦ «Δὸν Ζουὰν» δὲν στάθηκε ποτέ του. Οἱ συχνὲς ὅμως ἀρρώστειες τῆς γυναίκας του κι' ἡ πολυμελής του οἰκογένεια — εἶχε τώρα ἕξη παιδιὰ — τὸν ἔκαναν νὰ ξοδεύῃ περισσότερα ἀπ' ὅσα μποροῦσε νὰ κερδίζῃ. Ἐκεῖνο τὸν καιρό, οἱ μουσικοσυνθέτες εἶχαν ἀπὸ τὰ ἔργα τους πιὸ πολλὴ δόξα παρὰ χρήματα. Κι' ὁ Μόζαρτ ἀναγκαζόταν νὰ κάνῃ χρέη.

Τὸν ἀκόλουθο χρόνο ἔγραψε τὴν περίφημη κωμικὴ ὄπερα «Κοζὶ φὰν τούττε» (Ἔτσι κάνουν ὅλες) ποὺ πρωτοπαίχτηκε στὴ Βιέννη, μὲ καταπληκτικὴ ἐπιτυχία, τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1790. Κι' ἀμέσως κατόπι τὸν «Μαγευμένο Αὐλό».

Τὴν ὄπερα αὐτὴ τὴν ἔγραψε γι' ἀγάπη τοῦ ἰμπρισσάριου Σιανένετερ, ποὺ βρισκόταν τότε στὰ πρόθυρα τῆς χρεωκοπίας. Ὁ Μόζαρτ τὸν λυπήθηκε καὶ τοῦ παρέδωσε τὴ μουσικὴ χάρισμα, μὲ τὴ συμφωνία μόνο νὰ μὴν τὴ δώσῃ νὰ παιχθῇ καὶ σ' ἄλλα θέατρα. Ὁ Σιανένετερ ὅμως, ὁ ἀχάριστος, δὲν ἐκράτησε καθόλου αὐτὴ τὴ συμφωνία. Κι' ἀφοῦ ἔπαιξε τὸ «Μαγευμένο Αὐλὸ» στὸ θέατρό του ἑκατὸν εἰκοσιπέντε φορὲς στὴ σειρά, (1791) χωρὶς νὰ δώσῃ στὸ συνθέτη πεντάρα, γέμισε τὸν κόσμο μὲ ἀντίγραφα τῆς μουσικῆς ποὺ τὰ πούλησε γιὰ λογαριασμό του. «Τὸν κατεργάρη!» εἶπε μόνο ὁ Μόζαρτ ὅταν τὸ ἔμαθε. Τίποτ' ἄλλο. Τόσο ἀγαθὸς ἦταν καὶ τόσο ἄφινε τοὺς ἐπιτήδειους νὰ τὸν ἐκμεταλλεύονται.

Τὴν ἐποχὴ αὐτή, ἄρρωστος, κουρασμένος, ἐξαντλημένος, ὁ Μόζαρτ κυριευόταν συχνὰ ἀπὸ τὸ προαίσθημα τοῦ θανάτου. Καὶ τότε συνέβη κάτι παράξενο, ποὺ τοῦ δυνάμωσε αὐτὸ τὸ προαίσθημα: Μιὰ μέρα, τὸν ἐπισκέφτηκε ἕνας ἄγνωστος, ἕνας ξένος, ποὺ φοροῦσε σταχτιὰ ροῦχα, καὶ χωρὶς νὰ πῇ ποιὸς ἦταν καὶ ποιὸς τὸν ἔστελνε, τοῦ παράγγειλε ἕνα ***Ρέκβιεμ***, δηλαδὴ μουσικὴ γιὰ μιὰ νεκρώσιμη ἀκολουθία. Εἶπε πὼς τὸ ἔργο ἔπρεπε νὰ εἶναι ἕτοιμο σ' ἕνα μῆνα, καὶ πλήρωσε προκαταβολικὰ στὸ συνθέτη ἑκατὸ δουκάτα.

Ὁ Μόζαρτ ὑποσχέθηκε. Δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ κρατήσῃ τὴν ὑπόσχεσή του, γιατὶ ὑποχρεώθηκε νὰ γράψῃ μιὰ ὄπερα γιὰ τὶς ἑορτὲς τῆς στέψης τοῦ Λεοπόλδου Β' τῆς Βοημίας καὶ νὰ πάῃ κι' ὁ ἴδιος στὴν Πράγα γιὰ τὴν παράσταση. Τὴ στιγμὴ ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰνεβῇ στὸ ταξιδιωτικὸ ἁμάξι, νά, τοῦ παρουσιάστηκε πάλι ὁ ἄγνωστος μὲ τὰ σταχτιὰ καὶ τὸν ρώτησε πότε θὰ τελείωνε τὸ ***Ρέκβιεμ***. Ἦταν ὁ θαλαμηπόλος κάποιου ἄρχοντα, ποὺ εἶχε πεθάνει ἡ γυναίκα του καί, γιὰ νὰ τὴν τιμήσῃ κατὰ τὴ συνήθεια τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἤθελε μιὰ καινούργια σύνθεση, ἀπὸ μεγάλο μουσικό, γιὰ τὸ μνημόσυνό της. Τίποτα λοιπὸν τὸ ὑπερφυσικὸ σ' αὐτὴ τὴν ἐμφάνιση. Ὁ Μόζαρτ ὅμως, στὴν ψυχικὴ κατάσταση ποὺ βρισκόταν, τὴ θεώρησε σὰ μήνυμα ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο, καὶ σχημάτισε τὴν πεποίθηση πὼς θὰ πέθαινε πολὺ γρήγορα καὶ πὼς τὸ ***Ρέκβιεμ*** ἐκεῖνο θᾶταν γιὰ τὴ δική του τὴν κηδεία!

Πῆγε στὴν Πράγα, ἔδωσε κεῖ τὴ νέα του ὄπερα, ποὺ δὲν ἐνθουσίασε καθόλου τὸ κοινό, καὶ γύρισε καταλυπημένος κι' ἀπαρηγόρητος γιὰ τὴν ἀποτυχία. Ἅμα συνῆλθε λίγο, βάλθηκε μὲ ζῆλο νὰ γράψῃ τὸ μοιραῖο ***Ρέκβιεμ***. Ἦταν τότε ἀρκετὰ καλὰ στὴν ὑγεία του. Ἀλλὰ ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες ξαναρρώστησε κι' ἀναγκάστηκε νὰ πέσῃ στὸ κρεβάτι, ἀφήνοντας στὸ μαθητή του Συσμάγερ τὴ φροντίδα νὰποτελειώσῃ τὸ ἀρχισμένο ἔργο...

Αὐτὸ ἦταν! Στὶς 5 τοῦ Δεκεμβρη τοῦ 1791, σὲ ἡλικία 36 μόλις χρονῶν, ὁ μεγαλοφυὴς συνθέτης ξεψύχησε μὲ τὴ γαλήνη καὶ τὴν ἐγκαρτέρηση τοῦ ἀληθινοῦ χριστιανοῦ. Ἡ γυναίκα του Κωστάντσα, ἡ ἀδελφή της Σοφία Βέμπερ, τὰ παιδιά του, οἱ φίλοι του, τὸν περιστοίχιζαν. Μιὰ στιγμή, ἡ Σοφία, ξεσπώντας σὲ λυγμούς, ἔκαμε νὰ βγῇ ἔξω. «Σταθῆτε! τῆς φώναξε ὁ ἑτοιμοθάνατος. θέλω νὰ μὲ ἰδῆτε νὰ πεθαίνω ὅλοι!»

Ἔτσι ἔζησε κι' ἔτσι πέθανε ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους μουσικοσυνθέτες τοῦ κόσμου. Τὰ ἔργα τοῦ Μόζαρτ — καὶ σ' αὐτὴ τὴ βιογραφία δὲν ἀναφέραμε παρὰ τὰ κυριώτερα — ζοῦν καὶ θὰ ζήσουν αἰώνια. Μοιάζουν μὲ στυλοβάτες στὸ ἰδανικὸ παλάτι τῆς Μουσικῆς. Τὸ κρατοῦν ἀτράνταχτο καὶ τὸ προφυλάγουν ἀπὸ τὶς τολμηρὲς προσπάθειες ἐκείνων ποὺ θέλουν νὰ ὑποσκάψουν τὰ θεμέλιά του.

(Διασκευὴ ἀπὸ τὸ γαλλικὸ τοῦ Clement.)

ΚΙΜΩΝ ΔΑΚΙΑΝΣ

(¹) Εἶναι καθαυτὸ χριστιανικὴ ἡ ἰδέα αὐτὴ τοῦ Μόζαρτ, ὅτι δηλαδὴ ὁ θάνατος ἔρχεται στὸ τέλος αὐτῆς τῆς ζωῆς σὰ λυτρωτής. Γιατὶ παύει μ' αὐτὸν ἡ ἐπὶ τῆς γῆς δοκιμασία τοῦ ἀνθρώπου, κι' ἀρχίζει ἡ ἄλλη ζωή, ἡ αἰώνια κι' ἡ αἰώνια.

ΚΑΝΕΛΛΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ζ'.

Εἶπα πὼς τὰ μικρὰ ζῶα μὲ φοβόνταν τώρα γιὰ τὴν ἀνίκητη περικεφαλαία μου. Τὰ μεγάλα ὅμως καθόλου. Ναί, πεντάρα σοῦδιναν αὐτὰ γιὰ περικεφαλαῖες! Καὶ μιὰ μέρα μοῦ ρίχτηκε ὁ Μοῦργος, ἕνας σκύλαρος τρομερὸς καὶ φοβερός.

Τδβαλα στὰ πόδια, ὁ ἐχτρὸς μ' ἔφτασε, ἔκαμε νὰ μὲ δαγκώσῃ καὶ... μᾶφησε ἀμέσως οὐρλιάζοντας ἀπὸ τὸν πόνο.

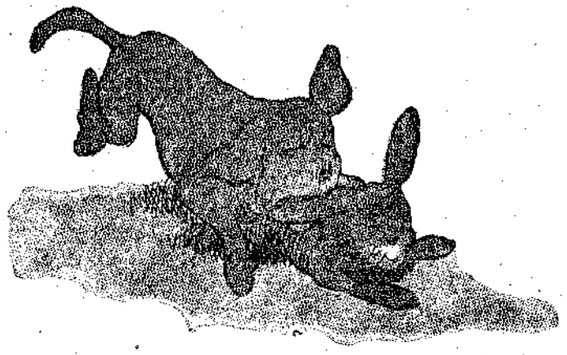

Εἶχε σπάσει κι' αὐτὸς τὰ μοῦτρα του στὸ σκληρὸ τσιμέντο τοῦ κεφαλιοῦ μου καὶ τῶν αὐτιῶν μου!

Ἔτσι γλύτωσα κι' ἀπὸ τὸ Μοῦργο, ποὺ ὅταν μὲ κυνηγοῦσε, ἐνόμισα πὼς ἦρθε ἡ τελευταία μου στιγμή.

Καθὼς ἔφευγα ὅμως—ἂν καὶ νικητής, πάντα φοβόμουν τὸ σκύλαρο—παρατήρησα πὼς κομμάτια ἀπὸ τσιμέντο ἔπεφταν στὴ ράχη μου καὶ χάμω σὰ χαλάζι. Στὴν ἀρχή, μοῦ φάνηκε πὼς κάποιος μὲ πετροβολοῦσε. Σὲ λίγο ὅμως κατάλαβα πὼς ἡ περικεφαλαία μου εἶχε σπάσει καὶ πὼς τὰ πετραδάκια ποὺ ἔπεφταν γύρω μου, ἦταν τὰ συντρίμια της. Μοῦ τὴν ἔσπασαν χωρὶς ἄλλο τὰ δόντια τοῦ Μούργου.

Σπασμένη περικεφαλαία δὲν μοῦ χρησίμευε πιὰ σὲ τίποτα. Χωρὶς δυσκολία, ξεκόλλησα ἀπὸ τὸ κεφάλι μου κι' ἀπὸ ταῦτιά μου καὶ τὰ τελευταῖα της συντρίμια. Καὶ ξανόγινα ὁ Κανέλλης ποὺ ἤμουν πρῶτα, δηλαδὴ ἕνα κουνέλι σὰν τἄλλα.

Νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια, δὲν λυπήθηκα καὶ τόσο. Πάντα ἦταν ἕνα βάρος ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ πάνω μου. Ὅπως ζοῦσαν τἄλλα ζῶα χωρὶς περικεφαλαία, ἔτσι

θὰ ζοῦσα τώρα κι' ἐγώ. Κι' ἐξακολούθησα τὴν ἐλεύθερη κι' ὡραία ζωή μου. Πήγαινα ὅπου ἤθελα, ἔτρωγα ὅ,τι μοῦ τύχαινε, κοιμώμουν ὅπου ἔβρισκα. Μὰ καὶ τὴ νύχτα ἀκόμα, ὅταν μάλιστα εἶχε φεγγάρι, μοῦ ἄρεσε νὰ τρέχω ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Κοίταζα μόνο νὰ φυλάγουμαι ἀπὸ ἀλεπούδες, ἀπὸ λύκους, ἀπὸ σκύλους καὶ τὰ λοιπά...

Δυστυχῶς ὅμως, οἱ ἐχθροὶ ἑνὸς κουνελιοῦ δὲν εἶναι μόνο τὰ σαρκοφάγα ζῶα. Εἶναι κι' οἱ ἄνθρωποι ποὺ τὰ κυνηγοῦν μὲ χίλιους τρόπους. Κι' ἐγώ, νέο κι' ἄπραγο ἀκόμα κουνέλι, δὲν τοὺς ἤξερα τοὺς τρόπους αὐτούς, οὔτε εἶχα κοντά μου τοὺς γονεῖς μου, ποὺ ἤξεραν, γιὰ νὰ μὲ ὁδηγοῦν καὶ νὰ μὲ προφυλάγουν...

('Ακολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

Α'.

Τί μπορεῖ νὰ κρύβεται πίσω ἀπὸ ἕναν ἀνήφορο; Ἕναν ἀνήφορο ποὺ κρατάει μόνο δέκα λεπτά; Εἶναι ἐδῶ ἕνας τέτοιος ἀνήφορος. Εἶναι ὅμως κι' ἕνας δρόμος ὁλόϊσιος, ἀμαξωτός, ποὺ ζώνει δυὸ φορὲς στὸ μάκρος του ἕνα βουνό. Σ' αὐτὸν τὸν ἴσιο δρόμο κάνει ὅλος ὁ κόσμος ὁ γνωστικὸς τὸν περίπατό του.

Ἐμεῖς συχνὰ πέρνουμε τὸ ἀπότομο ἀνηφορικὸ μονοπάτι. Ἀνεβαίνουμε μὲ κόπο κι' ἀκοῦμε τὶς πέτρες νὰ κατρακυλᾶνε κάτω ἀπ' τὰ πόδια μας. Ἅμα φτάσουμε στὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ ἀναπνέουμε τόσο γρήγορα καὶ τόσο βιαστικά, ποὺ θάνκι πολὺ ἀστεῖο νὰ μᾶς ἀκούσῃ κανεὶς νὰ μιλᾶμε.

Λένε ὅτι ἕνας ἀνήφορος θὰ φέρῃ πάντα τὸν κατήφορο. Ὕστερα ὅμως ἀπὸ τὸ δικό μας ἀνήφορο, ἀρχίζει ἕνα ἴσιο μονοπάτι στὴ πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ, ποὺ ἀκολουθᾶει. Ἕνα ἴσιο μονοπάτι ποὺ σὲ τραβάει χωρὶς νὰ τὸ θέλῃς καὶ σὲ κάνει νὰ τρέχῃς σὰν τὸ πουλί.

Ἐκεῖ εἶναι καὶ τὸ ὁροπέδιο, ἕνα ἴσιο μακρόστενο χωράφι, ποὺ ἐμεῖς τὸ βγάλαμε ἔτσι, γιατὶ εἶναι μιὰ λουρίδα ἴσια γῆς ἀνάμεσα σὲ δυὸ πλαγιές. Ἐδῶ κι' ἡ κάθε φούχτα χῶμα εἶναι πολύτιμη· κρατιέται καὶ στερεώνεται μὲ προσοχή, καλλιεργεῖται μὲ ἀγάπη. Βλέπεις σὲ ἕναν κρημνό, ἐκεῖ ποὺ δὲ μπορεῖ κανεὶς ν' ἀνέβῃ, μιὰ λουριδίτσα γῆς, τόση ποὺ θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ τὴν περάσῃ μὲ πέντε βήματα, σπαρμένη, καλλιεργημένη, κι' ἀναρωτιέσαι ποιὸ θάναι τ' ὄφελος... Ξεχνᾶμε, βλέπεις, ἐμεῖς ὅτι δίνεις ἕνα στὴ γῆ καὶ σοῦ δίνει δέκα. Κι' ἐκεῖ ποὺ θὰ ρίξῃς δέκα σπόρους θὰ πάρῃς ἑκατό.

Σ' αὐτὸ λοιπὸν τὸ «ὁροπέδιο» ἦταν φυτεμένο φέτος στάρι. Τὸ βράδυ, ὅταν φυσοῦσε τὸ βοριαδάκι, ἔκανε τὰ χρυσοπράσινα σπαρτὰ θάλασσα ἀληθινή, ποὺ κυμάτιζε ὅπως ἡ θάλασσα ποὺ τὴ σαλεύει τὸ μελτεμάκι.

Πόσες φορὲς δὲ μᾶς ἦρθε ἡ τρέλλα νὰ τρέξουμε, νὰ πέσουμε μέσα καὶ νὰ κυλιστοῦμε σὰν σὲ ἀληθινὰ κύματα! Ἀλλὰ μᾶς κράτησε, ὁλόρθος καὶ σοβαρός, ὁ ἀνθρώπινος κόπος, ποὺ ἐμεῖς ποὺ θέλαμε ν' ἀπολαύσουμε τώρα μιὰ τρελλὴ διασκέδαση, δὲν τοῦχαμε τίποτα προσφέρει. Κι' ἐξακολουθούσαμε τὸ δρόμο μας.

Συχνὰ πηγαίνοντας ἢ γυρίζοντας τὸ βράδυ, ἀπαντᾶμε σ' αὐτὸ τὸ μονοπάτι ἀνθρώπους καὶ ζῶα ποὺ γυρίζουνε ἀπὸ τὰ χωράφια τους. Τοὺς χαιρετᾶμε καὶ μᾶς χαιρετᾶνε μὲ τὴν καλοσύνη τῶν χωρικῶν, ποὺ χαιρετᾶνε τὸν καθένα στὸ δρόμο τους, χωρὶς νὰ τὸν γνωρίζουν. Αὐτοὶ γυρίζουνε πρὸς τὸ χωριὸ κουρασμένοι, ἡλιοκαμένοι, μὲ τὰ ζῶα τους φορτωμένα, μὲ τὶς πλάτες τους φορτωμένες μὲ ξύλα ξερά.

Οἱ γυναῖκες ἔχουν σηκωμένες τὶς φούστες τους, δεμένες στὴ μέση, κι' ἔχουν μαζί τους κατσικούλες, ποὺ εἶναι μικρὲς ἀκόμα γιὰ νὰ πηγαίνουν μὲ τὸ κοπάδι Τὶς φωνάζουν καὶ τὶς καλοῦνε νὰ προχωροῦν μαζί τους μὲ μικρὰ χαϊδευτικὰ γέλια σὰν νᾶναι μικρὰ παιδιά... Περνοῦν ὅμως βαριὰ κι' ἀργὰ κι' ἐμεῖς ξαναπαίρνουμε τὸ δρόμο μας.

Ὅταν φτάσουμε στὴ βρύση, πάντα καθόμαστε. Εἶναι μιὰ βρύση σὰν ὅλες ποὺ συναντᾶ κανεὶς στοὺς δρόμους καὶ στὰ μονοπάτια. Μιὰ πέτρινη γούρνα γεμίζει ἀδιάκοπα ἀπὸ νερὸ λιγοστό, ποὺ βγαίνει ἀπ' ἕνα τοῖχο. Τὸ νεράκι τρέχει ὁλοένα βιαστικά, ἀφίνει τὸν καθένα νὰ δροσιστῇ κοντά του, καὶ ξαναφεύγει καθαρὸ σὰν τὸ κρύσταλλο.

Αὐτὲς οἱ βρυσούλες ἐκεῖ στὰ μονοπάτια, οἱ μικρὲς ταπεινὲς πηγὲς μέσα στὰ δάση, τὰ μικρὰ κελαριστὰ θαύματα, ξανοίγονται ξαφνικὰ στὸ διαβάτη ἐκεῖ ποὺ δὲν τὰ περιμένει, τοῦ λένε τὸ σιγανὸ τραγούδι τους, τοῦ δίνουν τὴ δροσιά τους, τὸ ξεκούρασμα, καὶ δὲν ρωτᾶνε ποτὲ σὲ ποιὸν τὰ δώσανε...

Δίπλα στὸ νεράκι ποὺ τρέχει, καθόμαστε, σκύβουμε στὸ σκοτεινὸ δρόμο, ποὺ φέρνει τὸ νερὸ μέσα ἀπὸ τὸν τοῖχο, προσπαθώντας νὰ μάθουμε ἀπὸ ποῦ ἔρχεται. Μὰ ἡ μικρὴ πηγὴ ξέρει νὰ κρατᾶ καλὰ τὸ μυστικό της. Γεμίζουμε τὶς φούχτες μας καὶ πίνουμε πολλὲς-πολλὲς φορὲς ἀπ' τὸ ὁλόδροσο νερό.

Κτὲς σταμάτησε ἐκεῖ ἕνας χωριάτης μὲ τὸ ζῶο του. Ἱδρωμένοι, κουρασμένοι κι' οἱ δυό, πλησιάσανε λαχταριστὰ στὴ βρύση. Ὁ ἄνθρωπος ἄφησε τὸ ζῶο του νὰ περάσῃ πρῶτο, σφυρίζοντάς του γλυκὰ καὶ κουρασμένα σὰν νὰ τοῦλεγε:

— Πιὲς νεράκι.

Ἐκεῖνο ἔσκυψε στὴ γεμάτη γούρνα, καὶ γιὰ μερικὲς στιγμὲς δὲν ἀκούστηκε τὸ νερὸ νὰ τρέχῃ... Ὕστερα προχώρησε καὶ στάθηκε δίπλα. Ἔσκυψε τότε κι' ὁ ἄνθρωπος, ἔπλυνε τὰ χέρια του καὶ τὸ πρόσωπό του, ἄδειασε σὲ μιὰ στιγμὴ μὲ τὰ χέρια του ὁλόκληρη τὴ γούρνα, τὴν ἄφησε νὰ ξαναγεμίσῃ, καὶ τότε ἔσκυψε, ἀκούμπησε τὰ χείλια του μέσα στὸ νερὸ σὰν σὲ ποτήρι καὶ ἤπιε, ἤπιε, ἤπιε.

Ἐμεῖς κοιτάζαμε ζηλιάρικα. Πόσο νερὸ μπορεῖ νὰ χωρέσῃ ἡ φούχτα τοῦ χεριοῦ; καὶ τὸ μισὸ χύνεται ὥς που νἄρθῃ τὸ χέρι στὸ στόμα... Ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ ζῶο του ἀπομακρυνόνταν ἥσυχα...

Ὕστερα πιὰ μπαίνουμε στὸ δάσος. Δὲν εἶναι πολὺ πυκνό. Εἶναι ἕνα περίεργο δάσος. Ἐδῶ κι' ἐκεῖ σχηματίζει τούφες πυκνὲς ἀπὸ μεγάλα δέντρα, κι' ἀλλοῦ πάλι δὲν ἔχει καθόλου.

Δὲν εἶναι ἀνηφορικὸ καὶ μοιάζει σὰν καλλιεργημένο πάρκο. Ἀφίνει ἐδῶ κι' ἐκεῖ δρομάκια, μικρὰ ἰσιώματα φυτεμένα τριγύρω, ἀλλοῦ ὁλόκληρες μικρὲς πλατεῖες κρυμμένες μέσα σὲ ἔλατα καὶ στολισμένες μὲ φουντωτὲς τούφες ἀπὸ ἄγριους θάμνους. Ἀλλοῦ πάλι μεγάλα δέντρα σχηματίζουν ὁλόκληρες σπηλιές. Πραγματικὰ δέντρινα ἄντρα...

Κάτω ἀπὸ μιὰ τέτοια σπηλιὰ γλυτώσαμε, μιὰ φορά, μιὰ μεγάλη βροχή. Ἄρχισε ἀπότομα κι' ἄγρια νὰ συννεφιάζῃ. Τολιχτήκαμε μέσα στὰ σύννεφα καὶ δὲ βλέπαμε οὔτε τὰ κοντινὰ δέντρα... Σὲ λίγο ἄρχισε νὰ βρέχῃ... Χωθήκαμε μέσα στὴν πιὸ μεγάλη σπηλιὰ κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα...

Μαγεμμένοι κάτω ἀπὸ τὰ πιὸ πυκνὰ κλαδιά, νοιώθαμε ἀρκετὲς ψιχάλες νὰ φτάνουν ἐπάνω μας. Ἡ καταιγίδα εἶχε ξεσπάσει πιὸ πέρα ἀπὸ μᾶς. Ἀκούγαμε μακρινὲς βροντὲς καὶ κεραυνούς, καὶ κάτι περίεργους ἤχους, ποὺ ἐρχόνταν μέσα ἀπ' τὰ σύννεφα ὅταν παύανε οἱ βροντές, σὰν μπερδεμένες κι' ἄτονες καμπάνες...

Οἱ ἄνθρωποι στὸ κοντινὸ χωριό, ἀπελπισμένοι, χτυποῦσαν δυνατὰ καὶ παράφορα ὅλες τὶς καμπάνες τοῦ χωριοῦ, γιὰ νὰ σταματήσῃ τὸ δυνατὸ χαλάζι ποὺ ἔπεφτε. Φτωχὲς ἀνθρώπινες ἐκεσίες, ποὺ δὲν ἔφταναν στὸν οὐρανό...

Ὅταν σταμάτησε ἡ βροχὴ καὶ καθάρισε λίγο ὁ οὐρανός, βγήκαμε ἀπ' τὴ σπηλιά μας.

Τὸ χῶμα ἦταν βρεμένο, τὰ δέντρα, πλυμένα, στάζανε ἀπ' τὶς ἄκρες τῶν κλαδιῶν τους ἀκόμα νερό. Ὅταν στὸ πέρασμά μας τραντάξαμε κανένα κλαδί, πέφτανε ἐπάνω μας χιλιάδες σταγόνες νεροῦ. Πελώριες μπάλες ἀπὸ σύννεφα φεύγαν διωγμένα καὶ κυλιόνταν βαριὰ πάνω στὰ βουνὰ καὶ στὶς χαράδρες, κι' ἄλλα ἀνοίγανε καὶ διαλυόνταν σὰν νᾶταν καπνός. Τὰ μακρινὰ χωριὰ ξεχωρίζανε κατακάθαρα, σκαρφαλωμένα στὶς πλαγιὲς ἢ ἀκουμπισμένα ἐλαφρὰ πάνω στὰ ἰσώματα ποὺ ἀφίνανε τὰ σκοῦρα βρεμμένα βουνά...

Αὐτὸ τὸ δάσος τὸ ἀλλόκοτο δὲν κρύβει τίποτα. Μέσα ἀπ' τὰ πυκνὰ δέντρα, βγαίνουμε ξαφνικὰ σ' ἕνα ξάνοιγμα καὶ βλέπουμε γύρω ὅλο τὸν ὁρίζοντα: Ὁλόκληρες δροσερὲς τριγύρω. Βουνά, βουνὰ πολὺ μακρινά, γαλάζια, ποὺ δὲν κόβει τίποτα τὴ θέα τους στὸ μεταξύ, Εἶναι τόσο ἀχνά, τόσο γαλάζια μερικὲς φορές, ποὺ μοιάζουν μὲ θάλασσα. Δὲν φαίνονται ἐπάνω τους οὔτε τὰ δάση ποὺ ἔχουν, οὔτε τὰ χωριά...

Τὸ βράδυ ὅταν, ὁ ἥλιος βυθίζεται ἀνάμεσα στὶς μακρινὲς καμπύλες τους, μοιάζει σὰν νὰ πέφτει σιγανὰ στὴ θάλασσα... Χαμένος πίσω ἀπ' τὰ βουνά, χτίζει μὲ τὶς τελευταῖες κρυφὲς ἀχτίδες του παλάτια φωτεινὰ στὸν οὐρανό, ἀνάμεσα στὰ σύννεφα ποὺ πλανιοῦνται. Λούζει τὰ πάντα μὲ τὸ πιὸ θαυμαστὸ φῶς, καὶ τυλίγει τὰ βουνὰ στὰ πιὸ μαγικὰ ροδαλὰ χρώματα.

Στιγμὲς ἀποθέωσης, ποὺ ἡ φύση, βέβαιη πάντα πὼς θἄρθουν, τὶς περιμένει ὑπομονητικά, καὶ τὶς χαίρεται δοσμένη σύψυχη στὸ μαγικὸ φωτολούσιμο...

Σιγὰ κι' ἀργὰ ξανασβύνουν ὅλα, καὶ τὰ βουνὰ ξαναπέρνουν τὴ μακρινή τους ὄψη...

Τὸ δάσος, βαρὺ καὶ σκοτεινό, ἀνατριχιάζει μὲ τὸ ἐλαφρὸ ἀεράκι... Τὸ τελευταῖο θάμπος φεύγει. Ἡ νύχτα ἔρχεται...

Πλέρνουμε γρήγορα τὸ δρόμο γιὰ τὸ χωριό. Σ' αὐτὸ τὸ μέρος εἶναι πάντα ἐρημιά. Ποτὲ δὲ συναντᾶμε ἄνθρωπο. Σπάνια ἀκοῦμε τὸ κουδούνι κανενὸς μουλαριοῦ καὶ τὴ φωνὴ τοῦ ἀγωγιάτη ποὺ τὸ φωνάζει νὰ προχωρήσῃ.

Περνάει βιαστικὰ στὸ μονοπάτι ποὺ εἶναι πιὸ χαμηλὰ καὶ φέρνει στὸ ἄλλο χωριό. Περνάει ξέγνοιαστος καὶ ποτὲ δὲν γυρίζει νὰ κοιτάξῃ δίπλα του, βέβαιος γιὰ τὴ μοναξιὰ τοῦ μέρους. Ἂν ἐμεῖς εἴμαστε κακοὶ ἄνθρωποι, θὰ μποροῦσαμε νὰ τοῦ κάνουμε κακὸ αὐτὴ τὴν ὥρα... Σωπαίνουμε ὥς ποὺ νὰ περάσῃ γιὰ νὰ μὴν τὸν τρομάξουμε. Περνάει χωρὶς νὰ μᾶς δῇ, περπατώντας βαριὰ μὲ μιὰ ἄκρα ἐμπιστοσύνη ὅπως καὶ τὸ ζῶο του. Σὲ λίγο ἀκοῦμε μέσα ἀπὸ τὰ δέντρα τὸ τραγοῦδι του, ποὺ συνοδεύει τὸ περπάτημά του...

Πλανιόμαστε στὰ μονοπάτια, στὰ ἰσώματα ἀνάμεσα στὰ δέντρα ποὺ μόνο ἐμεῖς τὰ γνωρίζουμε. Ἐδῶ τελειώνει ἕνας δρομάκος καὶ κεῖ ἀρχίζει ἄλλος ἕνας, ποὺ γενήκανε μόνοι τους, καὶ κανεὶς δὲν τοὺς πατάει...

Ὅταν γυρίζουμε στὸ χωριό, στὸ δρόμο τὸν ἁμαξωτό, τὸν ἴσιο, κάνει ὅλος ὁ κόσμος κανονικὰ τὸν περίπατό του.

Περνᾶμε βιαστικὰ δίπλα τους σκονισμένοι καὶ κουρασμένοι. Χαμογελᾶμε στὰ κρυφά... Μπορεῖ καὶ κεῖνοι νὰ κουνᾶνε τὸ κεφάλι τους γιὰ λογαριασμό μας.

Μὰ κανεὶς δὲν ξέρει τί μπορεῖ νὰ κρύβῃ, καμμιὰ φορὰ ἕνας ἀνήφορος...

ΑΙΜΙΛΙΑ ΠΕΤΡΑΚΗ

Ο ΑΝΤΡΕΙΩΜΕΝΟΣ

(ΠΑΡΑΜΥΘΙ)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Μαλλιοτραβήχτηκε, δάρθηκε, ξέσκισε τὰ μάγουλά της μὲ τὰ νύχια της, ἁρπάζει βιαστικὰ ἕνα καρβέλι ψωμὶ καὶ παίρνει τρέχοντας τὸν δρόμο, νὰ πάῃ νὰ βρῇ τὸ γιό της.

Περπάτησε, περπάτησε, ὥς που ἔφτασε στὸ πρῶτο σιδερένιο ἀλώνι. Εἶδε ἐκεῖ τὸ Δράκο χωμένον ὥς τὴ μέση καὶ τὸν ρώτησε:

— Μὴν εἶδες τὸ γιόκα μου, νὰ περάσῃ ἀπ' ἐδῶ;

— Γιός σου ἦταν αὐτός, μωρὴ σκύλα; ἄϊντε καὶ ρώτα πάρα πέρα, στὰ ἄλλα ἀλώνια, τἀδέλφια μου καὶ αὐτὰ θὰ σοῦ εἰποῦν.

Τράβηξε τὸ δρόμο της, βρῆκε τοὺς ἄλλους δυὸ Δράκους, ποὺ τῆς εἶπαν καὶ ἐκεῖνοι τὴν ἴδια κουβέντα μὲ τὸν πρῶτο.

Πῆρε πάλι τὸ δρόμο καὶ βρέθηκε ἀπρὸς στὸν γυάλινο πύργο, μπαίνει μέσα στὴν αὐλή, τηράει δεξιά, τηράει ζερβιά, βλέπει πρῶτα ριγμένο κατὰ γῆς τὸ κορμὶ τοῦ γιοῦ της, καὶ πάρα πέρα τὸ κεφάλι του.

Κάθησε κοντά τους. τὰ πῆρε στὴν ἀγκαλιά της καὶ ἄρχισε φιλιά, κλάμματα καὶ μοιρολόγια, ποὺ καὶ οἱ πέτρες καὶ τὰ δέντρα κλαίγανε μαζί της.

Ἀφοῦ ἔκλαψε, ἔκλαψε, ἀπόστασε καὶ στάθηκε λίγο, κοιτάζοντας πότε τὸν οὐρανό, καὶ πότε τὸ σκοτωμένο παιδί της.

Ἐκεῖ βλέπει δυὸ πουλάκια ποὺ κατέβηκαν νὰ πιοῦν νερὸ σὲ μιὰ γυαλένια βρύση τοῦ πύργου. Σὰν ἤπιαν, ἄρχισαν νὰ παίζουν. Καθὼς παίζανε, μάτιασαν ἕνα σκουληκάκι, ἔτρεξαν καὶ τὰ δυὸ νὰ τὸ φᾶνε καὶ ἄρχισαν νὰ μαλώνουν· τοὶρ τὸ ἕνα, τοὶρ τὸ ἄλλο, τρυπάει τὸ ἕνα τὸ λαρύγγι τἀλλουνοῦ.

Τότε ἐκεῖνο ποὺ ἔμεινε ζωντανὸ πέταξε σὲ μιὰ ἄλλη μικρὴ βρύση, ποὺ ἀπ' αὐτὴν ἔτρεχε τὸ νερὸ στάλα-στάλα, πῆρε μὲ τὸ στόμα του μιὰ γουλιὰ νερὸ καὶ γύρισε καὶ τὴν ἔρριξε στὴ λαβωματιὰ τοῦ σκοτωμένου πουλιοῦ.

Ἀμέσως τὸ πουλάκι ζωντάνεψε καὶ φρρρρ... μιὰ πέταξε σ' ἕνα δέντρο, καὶ ἀπὸ κοντά του τὸ ἄλλο πουλὶ κι' ἐκεῖ ἄρχισαν πάλι νἀ παίζουν.

Μόλις εἶδε αὐτά, ἡ γριὰ ἀνασηκώθηκε, ἔσμιξε τὸ κεφάλι τοῦ γιοῦ της στὸ κορμί του, ἔτρεξε στὴ βρύσῃ, καὶ πῆρε ἀπ' αὐτὴ μὲ τὶς φούχτες της σταλαγματιὲς νερὸ τὄρριξε στὸ μέρος ποὺ εἶχε κολλήσει τὸ κορμὶ μὲ τὸ κεφάλι τοῦ γιοῦ της· αὐτὸς τότε ἀνακλαδίστηκε, πῆρε βαθειὰ ἀνάσα, ἔτριψε τὰ μάτια του καὶ εἶπε:

—«Ἄχ! τί βαρειὰ ποὺ κοιμώμουνα καὶ τί ἀλαφριὰ ποὺ ξύπνησα».

— Παιδάκι μου, κοιμώσουνα, ἢ σκοτωμένο σὲ εἶχανε;

Καὶ τοῦ ἱστόρησε πῶς ἀπὸ τὸ μπραμένο λουλούδι τῆς ταμπακέρας, ἐκατάλαβε πὼς κάτι μεγάλο κακὸ τοῦ ἔτυχε, πῶς πῆγε ἐκεῖ, πῶς τὸν βρῆκε καὶ πῶς τὸν ζωντάνεψε.

Ἐκεῖνος σὰν τἄκουσε τῆς φίλησε τὸ χέρι καὶ τῆς εἶπε νὰ γυρίσῃ σπίτι της, γιατὶ αὐτὸς θὰ πήγαινε νὰ βρῇ τὴν τύχη του.

Ἄρχισε πάλι ἡ μαυρομάννα νὰ κλαίῃ μὰ δὲν μπόρεσε νὰ τὸν κάνῃ νἀλλάξῃ γνώμη, εἶδε κι' ἀποείδε, καὶ τράβηξε γιὰ τὸν τόπο της.

Ὁ ἀντρειωμένος, σὰν ἔφυγε ἡ μάννα του, κρύφτηκε ἀπάνω σ' ἕνα δέντρο καὶ παραμόνευε, κοιτάζοντας τὸν πύργο, νὰ βγῇ ἡ Βασιλοπούλα στὸ παράθυρο, νὰ τὴν κουβεντιάσῃ.

Καθὼς πρόβαλε ἡ Βασιλοπούλα στὸ παράθυρο καὶ τὸν εἶδε ζωντανό, πέταξε ἀπ' τὴ χαρά της καὶ τὸν φώναζε νὰ πάῃ ἀπάνω. Πῆγε ἐκεῖνος καὶ τῆς εἶπε:

— Βάλθηκα νὰ σὲ ξεσκλαβώσω, ἂν τὸ θέλῃς καὶ σύ, ἔλα νὰ φύγουμε μαζὶ μακριὰ ἀπ' ἐδῶ.

— Θέλω καὶ παραθέλω νὰ ξεσκλαβωθῶ καὶ νὰ σὲ κάνω ἀδερφό μου, ἢ ἂν μὲ καταδέχεσαι ἄντρα μου. Μὰ πῶς νὰ γίνῃ, ποὺ ὅπου καὶ νὰ πᾶμε, ὁ Δράκος θὰ μᾶς βρῇ καὶ θὰ μᾶς σκοτώσῃ καὶ τοὺς δυό;

Ὁ ἀντρειωμένος συλλογίστηκε λίγο καὶ τῆς εἶπε:

— Στὸ χέρι σου εἶναι νὰ λευτερωθῇς ἂν κάνῃς ὅπως θὰ σοῦ πῶ ἐγώ.

— Καὶ στὴ φωτιὰ νὰ μοῦ πῇς νὰ πέσω, ἀδερφέ μου, πέφτω, φτάνει νὰ γλυτώσω ἀπ' αὐτὸ τὸ θεριὸ τὸ Δράκο.

—Ἄκουσε καὶ πρόσεξε τί θὰ κάνῃς· ἅμα γυρίσῃ τὸ βράδυ ἀπὸ τὸ κυνήγι ὁ Δράκος καὶ καθήσετε νὰ φᾶτε, νἀρχίσῃς νὰ τοῦ γλυκομιλῇς· ἐκεῖ ποὺ θὰ τὸν δῇς εὐχαριστημένο γι' αὐτό, νὰ τὸν ρωτήσῃς ποῦ ἔχει τὴ δύναμη του, καὶ ὅ,τι σοῦ πῇ μοῦ τὸ λὲς αὔριο τὸ πρωΐ, καὶ

τὰ πάρα κάτω εἶναι δουλειὰ δική μου.

Ἡ Βασιλοπούλα ἔκανε ὅπως τῆς εἶπε ὁ ἀντρειωμένος, καὶ κατάφερε τὸ Δράκο νὰ τῆς ὁποσχεθῇ πὼς θὰ τῆς πῇ, τὴν αὐγή, τὸ μυστικό του γιὰ τὴ δύναμή του.

Ἄμα ξημέρωσε ὁ Θεὸς τὴν ἡμέρα, τὴν πῆρε ὁ Δράκος στὸ παράθυρο, καὶ τῆς ἔδειξε ἕνα βουνὸ ποὺ ἤτανε μακριὰ ἀπ' ἐκεῖ μιὰ ἡμέρα δρόμο.

— Τὸ βλέπεις, τῆς λέει, αὐτὸ τὸ βουνό; στὴ ρίζα του εἶναι μιὰ σπηλιά, μέσα σ' αὐτὴ εἶναι μιὰ γουρούνα στοιχειωμένη καὶ ἔχει στὴν κοιλιά της ἕνα κλουβὶ μὲ τρία περιστέρια· αὐτὰ εἶναι ἡ δύναμή μου καὶ βλέπεις πόσο καλὰ εἶναι προφυλαγμένη.

Σὰν ἔφυγε ὁ Δράκος, πῆγε ὁ ἀντρειωμένος ἀπάνω καὶ ἔμαθε ἀπὸ τὴ Βασιλοπούλα ποῦ, καὶ ποιά ἦταν ἡ δύναμη τοῦ Δράκου. Τὴν ἀποχαιρέτησε καὶ ξεκίνησε νὰ πάῃ νὰ βρῇ τὴ γουρούνα.

Τράβηξε ἴσα κατὰ τὸ βουνό, καὶ σὰν ἔφτασε σ' ἕνα χωριὸ ποὺ ἤτανε κοντὰ σ' αὐτό, ζήτησε τοῦ παπᾶ τὸ σπίτι καὶ ἔγινε κοπέλι του.

Ὁ παπᾶς εἶχε μιὰ μονάχα θυγατέρα καὶ πολλὰ πρόβατα, καὶ κράτησε τὸν ἀντρειωμένο νὰ τοῦ τὰ βόσκῃ.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἄμα ἑτοιμάστηκε τὸ παλληκάρι νὰ πάῃ τὰ πρόβατα στὴ βοσκή, τοῦ λέει ὁ παπάς:

— Στάσου νἄρθω κι' ἐγὼ μαζί, ἐπειδὴ ἐσὺ δὲν ξέρεις τὰ κατατόπια, νὰ σοῦ δείξω ποῦ θὰ πηγαίνῃς.

Ξεκίνησαν καὶ σὰν ἔφτασαν μακριὰ ἀπὸ τὴ ρίζα τοῦ βουνοῦ ὧς πέντε τουφεκιὲς τόπο, τοῦδειξε ὁ παπὰς ἕνα φράχτη καὶ τοῦ ἐξήγησε πὼς αὐτὸν τὸν εἶχε κάνει τὸ χωριό, καὶ πὼς ὧς ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ πηγαίνουν τὰ πρόβατα, γιατὶ πέρα ἀπὸ τὸ φράχτη, μέσα σὲ μιὰ σπηλιά, ἦτον μιὰ στοιχειωμένη γουρούνα, ποὺ ἔτρωγε ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ ὅλα τὰ ζωντανά, καὶ σύ, παιδί μου, τοῦ εἶπε, ὧς τὸ φράχτη νὰ πηγαίνῃς καὶ μὴν ξεγελαστῇς καμμιὰ φορὰ νὰ τὸν περάσῃς, γιατὶ θὰ χαθῇς μαζὶ μὲ τὰ πρόβατα.

— Καλά, τοῦ ἀπάντησε τὸ παιδί, κι' ἀπὸ μέσα του εἶπε: — καὶ ποῦ νὰ τὄξερες, παπά μου, πὼς κι' ἐγὼ γι' αὐτὴ τὴ γουρούνα ἔγινα κοπέλι σου!

Ἄμα σὲ λίγο ἔφυγε ὁ παπάς, τράβηξε ὁ ἀντρειωμένος μὲ τὰ πρόβατα κατὰ τὸ φράχτη, ἄνοιξε ἕνα μέρος σ'αὐτὸν καὶ πέρασε ἀπὸ τὴ μέσα μεριὰ μαζὶ μὲ ὅλα τὰ πρόβατα.

Ἐκεῖ τὰ πρόβατα βρῆκαν χορτάρι ψηλὸ ἴσαμ' ἕνα μπόϊ—ἀπάτητος τόπος βλέπεις—καὶ ἔπεσαν μὲ τὰ μοῦτρα στὴ βοσκή. Καθὼς βόσκαγαν ἔτσι, ἄκουσε τὸ παλληκάρι ἕνα μουγγρητὸ ποὺ βούϊζε ὁ τόπος, καὶ τραντάχτηκε ἡ γῆ. Ὧς που νὰ καλοκοιτάξῃ γύρω του, βλέπει τὴ στοιχειωμένη γουρούνα.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΠΑΝ. ΣΕΦΕΡΛΗΣ

Η ΜΙΚΡΗ ΑΓΝΩΣΤΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ L. DE KERANY

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἀνέβηκαν στὴν πρόχειρη σκηνὴ καί, ἐνῶ οἱ δύο ἠθοποιοὶ ἑτοίμαζαν τὶς ἀμφιέσεις των, ὁ Φίλιππος προσπαθοῦσε νὰ πάρῃ λόγια ἀπὸ τὴ Μικρὴ Ἄγνωστη, ἀλλὰ χωρὶς νὰ πετύχῃ περισσότερα ἀπὸ πρίν. Ἦταν φανερὸ πὼς ἡ Θυμιούλα ἦταν ἀποφασισμένη νὰ μὴ φανερώσῃ τὸ μυστικὸ τῆς θλίψης της.

Ἀφοῦ ἀκούστηκαν τὰ τρία κανονισμένα χτυπήματα, φάνηκε ἡ Σολάνζ τυλιγμένη σ' ἕνα ἀνατολίτικο παραπέτασμα, ποὺ οἱ σκόροι τὸ εἶχαν τρυπήσει, καὶ μὲ τὰ μαλλιὰ στολισμένα μὲ φτερὰ παγωνιοῦ.

Ξαφνικὰ ἕνας περίεργος θόρυβος ἀπὸ τσαλακωμένο χαρτί, ποὺ παράσταινε τὸν κρότο τῶν φτερῶν τοῦ ἀεροπλάνου, ἀκούστηκε σὲ μικρὴ ἀπόσταση, καὶ ὁ Ροζέ, πέφτοντας ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἢ μάλλον ἀπὸ τὸ ὕψος ἑνὸς μικροῦ μπαούλου, πάνω σ' ἕνα σωρὸ ἀπὸ κουρέλια προορισμένα γιὰ νὰ κάμουν ἀκίνδυνο τὸ πέσιμό του, ἄρχισε τὸν ἀκόλουθο διάλογο μὲ τὴ βασίλισσα:

«Μονάχα ὁ ἀντίλαλος τοῦ ἀποκρίθηκε...» (Σελ. 462, στ. α'.)

Βασίλισσα. — Ποιὸ εἶναι λοιπὸν αὐτὸ τὸ ζῶο ποὺ πετάει μὲ τόση φασαρία; Φαίνεται πὼς δὲν εἶναι ἀητός, γιατὶ εἶναι πολὺ ἀδύνατο.

Ἀεροπόρος. — Τί λογῆς ζουλάπι εἶναι τοῦτο ἐδῶ, πόχει τόσα φτερὰ στὸ κεφάλι του; Φαίνεται πὼς εἶναι κίσσα, γιατὶ μιλάει πάρα πολύ.

Βασίλισσα — Εἶμαι βασίλισσα καὶ θὰ πῶ στοὺς στρατιῶτες μου νὰ σᾶς συλλάβουν.

Ἀεροπόρος — Ἔχετε ἄδικο. Πετῶ, ἀλλὰ δὲν εἶμαι πετούμενο (Γέλια στὸ ἀκροατήριο). Δὲν ἔρχεστε νὰ κάνετε μαζί μου ἕναν περίπατο;

Βασίλισσα. — Φοβᾶμαι μὴ μοῦ σπάστε τὸ κεφάλι.

Ἀεροπόρος. — Μὴ φοβάστε. Τὸ κακὸ δὲ θἄναι μεγάλο. Θὰ σᾶς ξαναβάλω ἕνα ἄλλο ποὺ θἄναι ἴσως καλύτερο ἀπ' αὐτὸ ποὺ ἔχετε. (Γέλια καὶ χειροκροτήματα. Ἡ Σολάνζ γυρίζει ἀπότομα τὴ ράχη).

Ἀεροπόρος. — Ἔλεος, μεγαλειοτάτη!.. (Μὴ λαβαίνοντας ἀπάντηση ἀπὸ κείνη, παίρνει ὕφος φυσικό). Μπά, πειράχτηκες, Σολάνζ;

Βασίλισσα. — Ἀρκετὰ μάλιστα. Δὲ θέλω νὰ μοῦ λὲς τέτοιες κουταμάρες.

Ἀεροπόρος. — Μά τὸ κάνω στ' ἀστεῖα...

Βασίλισσα. — Καὶ οἱ ἄλλοι χειροκροτοῦν. Θὰ φύγω!

Ἀεροπόρος. — Σολάνζ, σὲ παρακαλῶ!

Βασίλισσα — Ἀφοῦ εἶναι ἔτσι, ἄς ἀλλάξουμε κομμάτι.

Ἀεροπόρος. — Μὰ τοῦτο μόλις ἄρχισε.

Βασίλισσα. — Μοῦ εἶναι ἀδιάφορο. Μὲ κάνει νὰ πλήττω.

Ἀεροπόρος. — Ἂν εἴχαμε τουλάχιστο κανένα βιβλίο!

Βασίλισσα. — Εὐχαριστῶ πολύ. Ξεχνᾶς πὼς θἄπρεπε νὰ τὸ μάθουμε ἀπέξω;

Ἀεροπόρος. — Ὄχι, μπορούσαμε νὰ πάρουμε ἀπὸ κεῖ μέσα ἰδέες καὶ νὰ τὶς ἐκμεταλλευθοῦμε ὅπως θέλουμε. Περίμενε λίγο. Νομίζω πὼς ὑπάρχει αὐτὸ ποὺ μᾶς χρειάζεται.

Ὁ Ροζὲ ἐξαφανίστηκε καὶ σὲ λίγο γύρισε μ' ἕναν ἐπίχρυσο τόμο ποὺ τοῦ εἶχε χαρίσει ὁ θεῖος του καὶ ποὺ περιεῖχε μικρὲς ἱστορίες πολὺ ὡραῖα εἰκονογραφημένες. Ἐνῶ αὐτὸς τὸν ξεφύλλιζε, ἡ Σολάνζ, σκυμμένη ἀποπάνω του, κοίταζε τὶς εἰκόνες.

— Τί παριστάνει τοῦτο; ρώτησε ξαφνικά.

— Ὤ, εἶναι μιὰ πολὺ θλιβερὴ ἱστορία. Λέγεται «Ἡ γυναίκα τοῦ λαθρέμπορου».

— Τί πάει νὰ πῇ λαθρέμπορος;

— Εἶναι κεῖνος ποὺ μεταφέρει εἴδη ἐμπορίου κρυφὰ γιὰ νὰ μὴν πληρώνῃ τελωνεῖο.

— Κλέφτης δηλαδή;

— Ναί. Γι' αὐτό, ὅταν τὸν πιάνουν, τὸν βάνουν στὴ φυλακή. Θεέ μου! Τί ἔχεις, Θυμιούλα;

Αὐτὴ τὴν ἐρώτηση τὴν ἔκανε βλέποντας τὰ μάγουλα τῆς μικρῆς Ἄγνωστης νὰ κοκκινίζουν ἀπὸ μιὰ ξαφνικὴ κοκκινάδα.

— Δὲν ἔχω τίποτε, ἀποκρίθηκε ἐκείνη. Μονάχα λίγη ζέστη αἰσθάνομαι. Κ' ἔπειτα θυμᾶμαι πὼς ἡ θειὰ Γκὼτ μοῦ παράγγειλε νὰ γυρίσω νωρὶς στὴν καλύβα. Μοῦ φαίνεται πὼς εἶναι καιρὸς νὰ φύγω.

— Τί λές! φώναξε ἡ Σολάνζ. Ἐδῶ δὲν ἔχεις οὔτε μισὴ ὥρα. Ὅσο γιὰ τὴ ζέστη, δὲν πιστεύω νὰ ὑποφέρῃς περισσότερο ἀπὸ μᾶς. Πήγαινε ἐπὶ τέλους κοντὰ στὸ φεγγίτη...

Ἡ μικρὴ ὑπάκουσε.

— Ἔ, λοιπόν, πές μας τὴν ἱστορία σου! εἶπε ἡ αὐταρχικὴ κόρη, γυρίζοντας πρὸς τὸν ξάδερφό της.

— Νὰ σᾶς τὴν πῶ. Ἡ κόρη ἑνὸς χωροφύλακα παντρεύτηκε ἕναν λαθρέμπορο χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὸ πραγματικό του ἐπάγγελμα. Ὅταν τὸ ἔμαθε, κυριεύτηκε ἀπὸ φρίκη στὴ σκέψη πὼς ὁ πατέρας της καὶ ὁ σύζυγός της μποροῦσε νὰ βρεθοῦν μιὰ μέρα ἀντιμέτωποι, καὶ στὸ τέλος δέχτηκε ἡ ἴδια στὸ στῆθος τὴ σφαῖρα ποὺ ἔρριξε ὁ λαθρέμπορος στὸν ἀντιπρόσωπο τοῦ νόμου.

— Ἄς παίξουμε αὐτὸ τὸ κομμάτι, πρότεινε ἡ Σολάνζ.

— Εἶναι πολὺ δύσκολο.

— Ὄχι. Ἐγὼ θἄμαι ἡ γυναίκα τοῦ λαθρέμπορου, ἐσὺ ὁ λαθρέμπορος, καὶ ὁ Φίλιππος ὁ χωροφύλακας. Ἔ, Θυμιούλα! Πῶς εἶσαι ἐκεῖ; Ζεσταίνεσαι ἀκόμα;

Φαίνεται πὼς ἔμπαινε πολὺς ἀέρας ἀπ' τὸ φεγγίτη, γιατὶ ὅταν ἡ κόρη ἀποσύρθηκε ἀπὸ κεῖ, εἶχε μιὰ κέρινη χλωμάδα στὸ πρόσωπό της καὶ τὰ χείλη της ἔτρεμαν.

— Πήγαινε νὰ καθήσῃς, τῆς εἶπε ἡ Σολάνζ. Ἐμεῖς θὰ παίξουμε μιὰ κωμωδία πολὺ διασκεδαστική. Ἐμπρός, πάρτε σεῖς οἱ ἄλλοι τὶς θέσεις σας καὶ χτυπῆστε τρεῖς φορές.

Ἡ Σολάνζ φάνηκε ὑπέροχη στὸν ἡρωϊκὸ ρόλο της. Ἡ Θυμιούλα, μὲ τὰ μάτια διάπλατα, θαρροῦσες πὼς ρουφοῦσε τὰ λόγια της.

Ὅταν, ὕστερ' ἀπ' τὴν ἐκπυρσοκρότηση ἑνὸς καφουλιοῦ ποὺ εἶχε προμηθευθῆ ὁ Φίλιππος, ἡ πρωταγωνίστρια ἔπεσε μὲ τὰ χέρια πάνω στὴν καρδιά, ἡ Μικρὴ Ἄγνωστη δὲν ἐβάσταξε περισσότερο.

Μιὰ δυνατὴ κραυγὴ τῆς ξέφυγε καί, χτυπημένη περισσότερο αὐτὴ ἀπὸ τὸ φανταστικὸ θῦμα, γλύστρησε ἀπ' τὸ κάθισμά της στὸ πάτωμα. Σὲ μιὰ στιγμὴ χωροφύλακας, λαθρέμπορος καὶ πληγωμένη βρέθηκαν ὅλοι κοντά της.

— Θεέ μου! Εἶναι νεκρή!..

Ἡ Σολάνζ φώναξε στὸ Φίλιππο νὰ πάῃ νὰ ζητήσῃ τὴ μίς Βαρβάρα, καὶ ἐνῶ αὐτὴ καταγινόταν νὰ συνεφέρῃ τὴ μικρὴ ρίχνοντάς της στὰ μοῦτρα νερὸ καὶ χτυπώντας της τὰ χέρια, θυμήθηκε τὴν πρώτη λιποθυμία τῆς Θυμιούλας κατὰ τὴν ἀλησμόνητη ἐκείνη νύχτα ποὺ ἄκουσαν τὸ καροτσάκι τοῦ θανάτου.

Γιὰ πρώτη φορὰ τώρα ἦρθε στὸ νοῦ τῆς Σολάνζ ἡ ἰδέα πὼς ὑπῆρχε κάποιο μυστήριο στὴ ζωὴ τῆς Μικρῆς Ἄγνωστης, κι' ἔνιωσε νὰ ξυπνᾷ ἡ περιέργειά της. Σκέφτηκε νὰ ρωτήσῃ σχετικὰ τὴ Θυμιούλα ὅταν θὰ συνερχόταν, ἀλλὰ γιὰ τὴν ὥρα ἦταν πιὸ ἀναγκαῖο νὰ προσπαθήσῃ νὰ ξελιγοθυμήσῃ τὴν ἄρρωστη.

Ἡ μίς Βαρβάρα ἔφτασε ἀμέσως ἀνήσυχη καὶ λαχανιασμένη. Ὁ Φίλιππος τῆς εἶχε πῆ στὸ δρόμο τί ἔτρεχε, καὶ αὐτὴ δὲν ἔδειξε καμμιὰ ἔκπληξη μαθαίνοντας πὼς ἡ Θυμιούλα εἶχε ἀγαστατωθῆ ἀπὸ μιὰ κωμωδία ὅπου γινόταν λόγος γιὰ λαθρεμπόριο...

(Ἀκολουθεῖ) Γ. ΚΟΤΖΙΟΥΛΑΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΕΝΑΣ ΓΙΑΤΡΟΣ

Ζοῦσε μιὰ φορὰ στὴν Ἀθήνα ἕνας πολὺ παράξενος γιατρός. Δὲν ἐχώνευε προπάντων ἐκείνους ποὺ πήγαιναν νὰ τὸν συμβουλευθοῦν γιὰ «ψύλλου πήδημα» καί, παρὰ τὸ συμφέρο του, ὁ εὐσυνείδητος ἄνθρωπος τοὺς ἀπόπαιρνε καὶ τοὺς ἔδιωχνε:

— Τί μοῦ κόπιασες πάλι; Λεφτὰ θέλεις νὰ πετάξῃς; Δὲν ἔχεις τίποτα! Πάρ' ἕνα καθάρσιο, χριστιανέ μου, καὶ πήγαινε στὸ καλό, νὰ μὲ ξεφορτώνεσαι!

Διηγοῦνται λοιπὸν πὼς μιὰ μέρα τοῦ πῆγε ἕνας τέτοιος ἀνεπιθύμητος πελάτης καί, κατὰ τὴ συνήθειά του, ὁ γιατρὸς τὸν ἀποπῆρε:

— Τί ἔχεις; Ἐγὼ δὲ βλέπω νἄχῃς τίποτα!

— Μὰ γιατρέ μου, ἔκαμε δειλὰ ὁ πελάτης, τὸ στομάχι μου δὲ θἄναι καλά...

— Ποῦ τὸ ξέρεις; τί αἰσθάνεσαι;...

— Νά, μοῦρχεται νὰ κάνω ἐμετό...

Ὁ γιατρὸς ἀπαθέστατα:

— Κάνε!

Ὁ πελάτης ζωηρά:

— Μὰ ποῦ δὲν μπορῶ;!

Κι' ὁ γιατρὸς σηκώνοντας τοὺς ὤμους:

— Μὴν κάνῃς!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

1. ΜΑΝΤΩ Δ ΔΙΑΜΑΝΤΗ, Δούλη Δωδεκάνησος, Κάϊρον. Α' Βραβεῖον Διαγωνισμοῦ Φωτογραφίας. — 2 ΠΙΠΙΝΑ ΑΝΤ. ΖΑΝΤΕ, Μιμόζα, Πύργος. Α' Βραβεῖον 246ου Διαγ. Λύσεων. — 3. ΡΙΤΑ ΜΑΚΡΗ, Λατάνια, Πύργος, Ἰσότιμος Α' Βραβεῖον 246ου Διαγ. Λύσεων. — 4. ΚΑΙΤΗ ΚΙΟΛΕΟΓΛΟΥ, Γαλάτεια, Ἀθῆναι. Α' Βραβεῖο 241ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων.

ΑΘΗΝΑ·ΓΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΔΥΟ ΕΠΟΧΕΣ

Ἀγαπητοί μου,

Ο ΜΙΚΡΟΣ ὑπηρέτης κοιμόταν ὅλο τὸ καλοκαίρι στὴν ταράτσα. Μιὰ νύχτα, ἐνῶ ἐμεῖς καθόμαστε ἀκόμα στὴν τραπεζαρία κάτι... ζεσταινόμαστε, ἀκούσαμε στὴ σκάλα παράξενο θόρυβο. Ἦταν ὁ μικρὸς ὑπηρέτης ποὺ κατέβαζε τὰ στρωσίδια του.

— Τί ἔπαθες, Θανάση;

— Κοιμόμουν καὶ μ' ἔπιασε βροχή!

— Βροχή; μὴν τὴν εἶδες στὸν ὕπνο σου;

— Βροχὴ ἀληθινή! Ἐδγάτε νὰ τὴν ἰδῆτε!

Καλέ, ἀλήθεια;.. Τρέξαμε στὸ παράθυρο... Ὤ, εὐτυχία! ἔβρεχε!.. Σιγά, ἤρεμα, ἀθόρυβα, ἀλλὰ ἔβρεχε. Ὁ δρόμος, οἱ τσίγκοι, τὰ κεραμίδια, γυάλιζαν βρεμμένα. Οἱ γάτες ἔτρεχαν νὰ τρυπώσουν. Οἱ ἀραποὶ διαβάτες, ποὺ ἡ ἀπροσδόκητη βροχὴ τοὺς βρῆκε ἄοπλους, ἔτρεχαν κι' αὐτοὶ γιὰ νὰ γλυτώσουν... τὰ ψαθάκια τους. Καὶ στὸ φῶς τῶν ἠλεκτρικῶν ἔλαμπαν οἱ εὐεργετικὲς στάλες, ποὺ ἐξακολουθοῦσαν νὰ πέφτουν καὶ νὰ πυκνώνουν...

Ἀ, νὰ κι' ἡ μυρωδιὰ τοῦ βρεμμένου χώματος... Τί γλυκὰ ποὺ μυρίζει ἡ φρυγμένη γῆ ὅταν δροσίζεται! Προτιμῶ αὐτὸ τὸ ἄρωμα ἀπ' ὅλα τὰ *Πιβὲ* καὶ τὰ *Ὀρσαὶ* τοῦ κόσμου!.. Τί κρῖμα νὰ μὴ μποροῦν νὰ τὸ συμπυκνώσουν κι' αὐτὸ σ' ἕνα μπουκαλάκι, νὰ τὸ μυρίζουμε τὸ καλοκαῖρι γιὰ παρηγοριά!..

Κι' ἔβρεχε. Σιγά, ἤρεμα, ἀθόρυβα, ἀλλὰ ἔβρεχε...

Τί εὐτυχία! Μᾶς φαινόταν σὰν ψέμματα. Εἴχαμε νὰ ἰδοῦμε βροχὴ τόσον καιρό, ποὺ νομίζαμε πὼς δὲν θἄβρεχε πιὰ ποτέ. Κι' ἔκανε τέτοια ζέστη, τέτοια κουφόβραση ὅλες αὐτὲς τὶς ἡμέρες — τί λέω ἡμέρες; ἑβδομάδες, μῆνες,—ποὺ λέγαμε πὼς τὸ φοβερὸ αὐτὸ καλοκαίρι δὲν θἄχε τελειωμό. Μὰ νὰ ποὺ ὅλα στὸν κόσμο τελειώνουν, νὰ ποὺ ὅλα στὸν κόσμο ξαναγυρίζουν. Ἀπὸ αὔριο, ἀπὸ ἀπόψε, θἄχουμε δροσιά, γλύκα. Θὰ μποροῦμε νὰ κοιμόμαστε, νὰ τρῶμε, νὰ ἐργαζόμαστε, νὰ γυρίζουμε στὸ δρόμο μὲ τὸν ἥλιο—,χωρὶς νὰ μᾶς κόβεται ὁ ὕπνος κι' ἡ ἀρέξη, χωρὶς νὰ μουσκεύουμε στὸν ἰδρῶτα, χωρὶς νὰ κινδυνεύουμε νὰ σκάσουμε. Βγαίνουμε τελοσπάντων ἀπ' τὸ φοῦρνό, ἀπ' τὸ μαρτύριο, τὴν κόλαση.

Στοχάζομαι πὼς μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες χαρὲς τῶν ἀνθρώπων ποὺ ζοῦν στὰ κλίματά μας, εἶναι ὅταν πέφτη ἡ πρώτη βροχὴ τοῦ φθινόπωρου, ποὺ σημαίνει συνήθως τὸ τέλος τῆς βαρειᾶς, τῆς ἀνυπόφορης ἐποχῆς. Εἶναι μιὰ ἀλλαγὴ εὐχάριστη ὅσο κι' ἀπότομη. Δὲν περνοῦμε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο κι' ἀπ' τὸν χειμῶνα στὸ καλοκαίρι. Ἡ θερμοκρασία τότε ἀνεβαίνει σιγὰ-σιγά: μισὸ βαθμό, ἕνα, δυὸ τὸ πολὺ ἀπὸ μέρα σὲ μέρα. Ὁ οὐρανὸς εἶναι ἀνέφελος, ὁ ἥλιος λάμπει ζεστός, μὰ στὰ βουνὰ ἔχει ἀκόμα χιόνια... Ἀλλὰ τώρα τὸ θερμόμετρον πέφτει ἀπότομα. Χτὲς εἴχαμε εἰκοσιεφτὰ βαθμοὺς Ρεωμύρου καὶ σήμερα εἰκοσιδυό. Ἔβρεχε ὅλη τὴ νύχτα. Μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς ἡ γλυκειὰ αὐτὴ ἡμέρα, μὲ τὸ δροσερὸ ἀποβροχάρη ποὺ ἀμβλύνει τὶς ἀχτίδες τοῦ ἥλιου, εἶναι ἡ πρώτη τοῦ φθινόπωρου.

Μὰ γιατὶ ὄχι καὶ τοῦ χειμώνα; Ἀπὸ τὸν Αὔγουστο ἀρχίζει, λέει ὁ λαός. Κι' ἂν ἐξετάσουμε καλά, θὰ ἰδοῦμε πὼς στὰ κλίματά μας, δυὸ καθαυτὸ εἶναι οἱ ἐποχές: τὸ καλοκαίρι κι' ὁ χειμώνας. Τὸ φθινόπωρο εἶναι τόσο σύντομο, κι' ἡ ἄνοιξη ἀκόμα συντομώτερη, ποὺ οὔτε τὰ καταλαβαίνουμε. Λίγες μόνο ἡμέρες εἶναι καθαυτὸ ἀνοιξιάτικες ἢ καθαυτὸ φθινοπωρινές. Οἱ ἄλλες τοῦ τριμήνου εἶναι ἢ ψυχρὲς σὰν χειμώνας, ἢ ζεστὲς σὰν καλοκαίρι...

Δὲν ἔχω σήμερα τόπο νὰ σᾶς πῶ περισσότερα. Ἀλλὰ καὶ τόσα, νομίζω, εἶναι ἀρκετά.

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΑΠ' ΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

["Ἰδε τἀποτελέσματα στὴν ἀπέναντι σελίδα]

Νάρκισσος— Α' Βραβεῖον

Ναϊζη— Β' Βραβεῖον

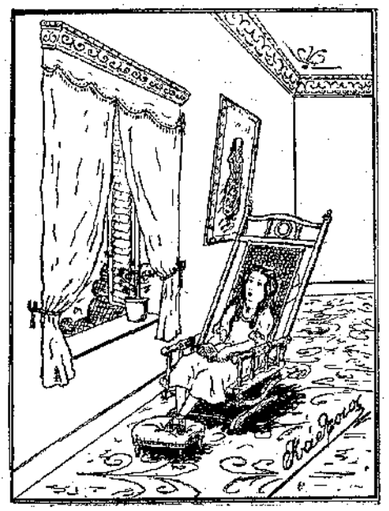

Κάπριος— Β' Βραβεῖον

Μακντὸφ —Ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

["Ἰδε Διάπλ. τοῦ 1930, φυλλ. 34]

Νὰ ζωγραφίσης πιστὰ ἐκεῖνο ποὺ βλέπεις, ποὺ φαντάζεσαι, ποὺ θέλεις, εἶναι πολὺ δύσκολο πρᾶγμα. Οἱ περισσότεροι—καὶ καλοὶ ζωγράφοι ἀκόμα — τραβοῦν γραμμὲς σχεδὸν στὴν τύχη κι' ὅ,τι βγεῖ. Καμμιὰ φορὰ βγαίνει πολὺ ὄμορφο πρᾶγμα, ἀλλὰ τί σημαίνει, ἀφοῦ ὁ ζωγράφος οὔτε στὸ νοῦ του τὸ εἶχε, οὔτε στὰ μάτιά του;

Γι' αὐτὸ ὁ Διαγωνισμὸς αὐτὸς Ζωγραφικῆς ἦταν ὁ δυσκολώτερος ἀπ' ὅσους ἔκαμα ὡς τώρα. Δὲν σᾶς εἶπα νὰ ζωγραφίσετε μιὰ σκηνή, ἕνα πρόσωπο ὁποιοδήποτε ἢ ἕνα τοπεῖο, ὁπότε θὰ μπορούσατε καὶ σεῖς νὰ τραβήξετε γραμμὲς σχεδὸν στὴν τύχη καὶ κάτι νὰ βγῆ. Σᾶς εἶπα νὰ ζωγραφίσετε ὡρισμένως τὴν Εὔα Σαὶν-Κλάρ, ὅπως τὴ φανταστήκατε ἀπὸ τὴν περιγραφή της στὴν «Καλύβα τοῦ Μπάρμπα-Τόμ». Νὰ τὴ φανταστῆτε, ὦ, αὐτὸ δὲν ἦταν καθόλου δύσκολο! Τὸ δύσκολο ἦταν νἀποδώσετε πιστὰ μὲ γραμμὲς στὸ χαρτὶ αὐτὸ τὰ ἰνδάλματα τῆς φανταισίας σας, αὐτὴ τὴν εἰκόνα ποὺ εἴχατε σχηματίσει στὸ νοῦ σας. Καὶ φυσικὰ πέσατε ἔξω.

Γιατὶ δὲν μπορῶ ποτὲ νὰ πιστέψω πὼς ὁ *Φίλαθλος*, π. χ., εἶχε στὸ νοῦ του ὡς Εὔα Σαὶν-Κλὰρ μιὰ μορφὴ τόσο ἀόριστη καὶ ναφελώδη, σὰν αὐτὴ ποὺ παριστάνουν οἱ λίγες κεντιές του. Εἶχε ἄλλη, πολὺ-πολὺ καθαρώτερη, ὡραιότερη, ποὺ δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ τὴν ἀποδώσῃ.

Τὲ ἴδιο κι' ὁ *Ἰούλιος Καῖσαρ*. Ἂν καὶ πιὸ τεχνικά, ζωγράφισε ἕνα κοριτσάκι μᾶλλον ἄσχημο, μὲ κακορίζικο σῶμα καὶ μ' ἔκφραση προσώπου κάθε ἄλλο παρ' ἀγγελική. Τὰ μάτια μάλιστα ποὺ λοξοβλέπουν καὶ φαίνεται ὅλο τους τἀσπράδι, δὲν ταιριάζουν καθόλου στὴν Εὔα Σαὶν-Κλάρ.

Ὡς ζωγραφιά, ἀκόμα πιὸ τεχνικὴ εἶναι ἡ Εὔα τῆς *Ἐρείκης*. Ἀλλὰ τὸ πρόσωπο αὐτὸ οὔτ' ἐξωπνάδα δείχνει, οὔτε καλοσύνη. Ἕνα κοινότατο κοριτσάκι.

Τὰ ἴδια θἄθελα γιὰ τὴν Εὔα τοῦ *Δαμπαδία*, ποὺ εἶναι κι' ἄσχημη (τί φοβερὸ σαγόνι εἶν' αὐτό;) τοῦ *Πρίγκιπος τῆς Ὀμίχλης* (ποὺ τὸ ἕνα της μάτι εἶναι μεγαλύτερο ἀπὸ τἄλλο,) τοῦ *Πετροβολιστῆ* (ποὺ παρουσιάζει ἕνα μεγάλο κορίτσι, καὶ φαίνεται μάλιστα σὰ νἀκουμπᾷ τὸ μάγουλό της στὸ χέρι, τόσο ἄτεχνα εἶναι ζωγραφισμένη ἡ δεξιὰ μπούκλα,) καὶ τοῦ *Γαβριᾶ* (ποὺ μόνο ἰσῶς τὴ φορεσιὰ τῆς ἐποχῆς ἀποδίδει).

Ἡ ζωγραφιὰ τοῦ *Τηνίου Καλλιτέχνου* ἔχει σύνθεση. Βλέπω τοίχους, κολόννες, ἀψίδες, δέντρα. Βλέπω τὴν Εὔα καθιστὴ χάμω κι' ἕναν ἄγγελο ἀπὸ πάνω της. Ἀλλὰ δὲν καταλαβαίνω τίποτα. Εἶναι ἄραγε ἡ στιγμὴ τοῦ θανάτου της; Τὸ προσωπάκι ὡστόσο τῆς μικρῆς καλό, καὶ τοῦ ἀγγέλου ἀκόμα καλύτερο.

Κι' ἔρχομαι στὰ σχετικῶς καλύτερα ἔργα.

Ἡ Εὔα τοῦ *Ναρκίσσου*—κι' ἀπὸ τὶς τρεῖς του προτιμῶ αὐτὴ ποὺ δὲν ἔχει πίσω σταυρό, ὥστε νὰ μοιάζῃ σὰν Ἐσταυρωμένος — εἶναι βέβαια πολὺ τυπική. Κι' ἡ κατασκευὴ ἀρκετὰ ἀπειρότεχνη, ὁ φωτισμὸς ἐλαττωματικός κι' ἡ τραχηλιὰ σὰν ξύλινη. Τὸ προσωπάκι ὅμως ἔχει κάποιο χαρακτῆρα καὶ πολὺ καλὴ ἡ ἰδέα νὰ παρασταθῇ ἡ Εὔα προσευχόμενη.

Ἡ *Ναϊζη* πάλι κατάφερε νὰ ζωγραφίσῃ—ἂν καὶ πολὺ ἄτεχνα κι' ἀτῆ—τό πιὸ ταιριαστὸ στὴν Εὔα προσωπάκι. Ἡ στάσῃ του μόνο τὸ ἀδικεῖ. Ἂν ἦταν σηκωμένο ἴσια καὶ κοίταζε μπροστά, θὰ φάνταζε καλύτερα. Ὁπωσδήποτε, δείχνει ἀγνότητα, εἰλαιοθησία, καλοσύνη κι' ἐξωπνάδα.

Ὁ *Κάπριος* ζωγράφισε τὴν Εὔα ὅπως περιγράφεται κάπου στὸ μυθιστόρημα, καθισμένη, μὲ τὸ Εὐαγγέλιο στὰ χέρια καὶ «κοιτάζοντας χωρὶς νὰ βλέπει ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρο». Ἡ ζωγραφιὰ εἶναι ἐπιμελημένη καὶ τεχνική. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνο τὰ ξανθὰ μαλλιὰ ποὺ δὲν μπόρεσε, ὅπως μοῦ γράφει, νἀποδώσῃ: εἶναι καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα...

Ὅσο γιὰ τὴν Εὔα τοῦ *Μακντόφ*, εἶναι ἀπὸ κάθε ἄποψη ἡ καλύτερη ἀπ' ὅλες. Ἀλλὰ κι' ὁ *Μακντόφ* εἶναι ὁ καλύτερος σχεδιαστὴς τοῦ κύκλου μας, καὶ μάλιστα ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ γιατὶ ἔχει βραβευθεῖ.

Περνῶ στὴ Μικρὴ Τάξη.

Ἡ Εὔα τῆς *Ναΐδος* ἔχει μεγάλη ὁμοιότητα μὲ τῆς *Ἐρείκης*. Ἀρκετὰ καλὲς ὡς ζωγραφιές, ὄχι ὅμως καὶ ὡς Εὔες—προπάντων ἐκείνη ποὺ διαβάζει — οἱ δυὸ τῆς *Λιλιάνας*. Τοῦ *Ντίνου* ὅμως εἶναι μᾶλλον ἄσχημη (κι' ἐκεῖνο τὸ κρανίο στὸ πλαί τί γυρεύει) κι' ἀχαρακτήριστη τοῦ *Μεγαλοσχολίτη*, χωρὶς καμμιὰ ἔκφραση, κι' ἐκεῖ ποὺ παριστάνεται ζωντανή, κι' ἐκεῖ ποὺ παριστάνεται πεθαμένη.

Ὅσο γιὰ τὴν Εὔα τοῦ *Αὐσόχαρτου*, αὐτὴ εἶναι ἴσως ἡ ἐκφραστικώτερη ἀπ' ὅλες—μάτια ἔξοχα προπάντων—ἀλλὰ δὲν ἀποδίδει τὴν ἡλικία. Μιὰ μικρὴ σὰν τὴν Εὔα δὲν μποροῦσε νἄχῃ τόση μύτη, τόσο στόμα, τόσα μάτια καὶ τόσα μαλλιά —χαίτη ὁλάκερη.

Στὴν Τάξη αὐτή, ὅπου τόσο λίγοι ἔλαβαν μέρος, κανένα δὲν βρῆκα ἄξιο βραβείου. Ἀλλὰ καὶ στὴ Μεγάλη, πρέπει νὰ πῶ, δὲν ὑπάρχει ἔργο *ἀπολύτως* βραβεῦσιμο.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 15 ἐτῶν καὶ ἄνω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Νάρκισσος* [20Ε]. (Ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ: Μακντὸφ [20Ε].)

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Κάπριος* [15Ε].—*Ναϊζη* [10Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ: ἀπὸ [8Ε] εἰς ἕκαστον: Ἰούλιος Καῖσαρ, Ἐρείκη, Τήνιος Καλλιτέχνης.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ, ἀπὸ [5Ε] εἰς ἕκαστον: Δαμπαδίας, Πρίγκιψ τῆς Ὀμίχλης, Πετροβολιστής, Γαβριᾶς, Φίλαθλος.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (14 ἐτῶν καὶ κάτω)

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ: ἀπὸ [8Ε] εἰς ἕκαστον: Ναΐς, Λιλιάνα, Αὐσόχαρτο.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ, ἀπὸ [5Ε] εἰς ἕκαστον: Μεγαλοσχολίτης, Ντίνος.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΞΕΡΩ ΚΑΠΟΙΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ

Ξέρω κάποιους τόπους ποὺ αὔρες [τοὺς μυρώνουν.
Σὰν δροσοφιλάκια ἀπὸ παιδοῦ- [λας χείλη·
Τὰ μελτέμια φτάνανε, καὶ τοῦ [Μαγιαποίλη
Πορφυρὰ τριαντάφυλλα τἀ' περ- [βόλια ζώνουν.

Τῆς χαρᾶς τὴν πλάση τους τὰ [φτερὰ ἰσκιώνουν·
Στὸ Ναὸ τοῦ Τέλειου ἄσβεστο [καντήλι
Ἐστιοδες ἄναψαν, στὴν Ὡραία [Πύλη,
Παναρμόνια φωνὴ προσευχῆς ὑ- [ψώνουν.

Ἄφωνες Παρθένες, μὲ Ἀφρο- [δίτης χάρη,
Στήλωσαν στ' ἀνάβαθρα τὰ κορ- [μιὰ τὰ ἴσια
Καὶ φαντάζουν πάναγνες κάτ' [ἀπ' τὸ φεγγάρι.

Καὶ στὰ λυγερόκορμα δίπλα κυ- [παρίσσια.
Πλάνοι! τὴν ψυχή μου σκλάβα ἔ- [χετε πάρει,
Τόποι τοῦ Ὑπερπέραν, Ὁμορ- [φιᾶς Ἠλύσια!..

Κυρὰ τῆς Θάλασσας

Ο ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ

Λαχανιασμένα μπῆκαν μέσα καὶ τὰ τρία.

—Ποῦ εἴσαστε, κύριοι; δὲν ἀκούσατε τὸν κώδωνα; εἶναι τόση ὥρα ποὺ κτύπησε.

Ἄσχημα τὴν ἔχουμε. Κι' ὁ Παυσανίας, σκουπίζοντας τὸ καταϊδρωμένο μέτωπό του, προσπαθεῖ νὰ τὰ μπαλώσῃ καὶ νὰ σώσῃ καὶ τοὺς ἄλλους δυὸ ἀπ' τὸν ἐπικρεμάμενο «ἀναβαλλόμενο.»

— Παίζαμε, κύριε, λέει μὲ θάρρος στὸν καθηγητή.

Αὐτὸς ἀποστομώθηκε. Τί νὰ τοῦ πῇ; τί ν' ἀπαντήσῃ στὴν παιδιάτικη αὐτὴ εἰλικρίνεια; Ἐρριξε μιὰ αὐστηρὴ ματιὰ στὴν τρελλοπαρέα καί, δείχνοντας μὲ τὸ «ἀπειλητικό δαχτυλάκι»:

—Ἐκεῖ! Σταθῆτε στὴ γωνιά, τοὺς λέει.

Σταθήκανε κι' οἱ τρεῖς στὴ σειρά. Κι' ὁ Παυσανίας ἔριχνε τὶς πονηρὲς ματιές του, μιὰ στὸ γέρο καθηγητή, μήπως τὸν βλέπει, καὶ μιὰ στοὺς καθισμένους συμμαθητές του σὰ νὰ τοὺς ἔλεγε:

— Βλάκες, ἐμεῖς περάσαμε πολὺ καλύτερα ἀπὸ σᾶς.

Καὶ δόχτου καὶ κουνιόταν, κι' ὅλο ἔσκυβε πότε στὸν ἕνα καὶ πότε στὸν ἄλλο συγκρατούμενό του. Μὲ τὰ μάτια τοὺς μιλοῦσε, μὲ τὰ μάτια του, τὰ γεμάτα παιδιάτικη πονηριά, μὰ καὶ καλοσύνη. Ὡς ποὺ στὸ τέλος, ὁ καθηγητής, ποὺ ὡς τώρα ἔκανε πὼς δὲν ἔβλεπε, γιὰ νὰ ἡσυχάσουν κι' οἱ ἄλλοι:

— Κάθησε, τοῦ λέει.

Ὁ Παυσανίας προχώρησε δυὸ βήματα, μὰ ὕστερα κάνοντας ἕνα σάλτο πρὸς τὰ πίσω.

— Νὰ καθήσουν κι' οἱ ἄλλοι, κύριε, τοῦ λέει.

—Ἀ, ἔτσι; ἔ, τότε στάσου κι' ἐσὺ μαζί τους πάλι. Μὰ πρόσεξε, γιατὶ ἂν ξαναρχίσῃς τὰ ἴδια, θὰ σὲ βγάλω ἔξω.

Καὶ στάθηκε, ὡςποὺ χτύπησε τὸ σωτήριο κουδούνι καὶ τὸν ἄφησε ἐλεύθερο νὰ πάῃ νὰ συνεχίσῃ τὸ παιχνίδι του.

Ξεκεστάχτηκε πρῶτος ἔξω. Ἀδειασε ἡ τάξη. Βγῆκε τελευταῖος κι' ὁ καθηγητής.

Ἦταν δυσαρεστημένος ἄραγε ἀπ' τὴ συμπεριφορὰ τοῦ Παυσανία; Ἴσως. Μὰ κατὰ βάθος θὰ ἦταν ὑπερήφανος γι' αὐτόν. Ἐκεῖνο τὸ «κι' οἱ ἄλλοι νὰ καθήσουν, κύριε», τί ἄλλο ἔδειχνε παρὰ μιὰ ψυχὴ γεμάτη καλοσύνη κι' ἀγάπη, ποὺ μὲ τὰ χρόνια καὶ μὲ τὶς γνώσεις θὰ γίνῃ ἴσως μιὰ τέλεια ἀνδρικὴ ψυχή;

Ἀτρόμητη Φοβητσιάρα

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Εἶναι Κυριακή. Ἡ Μεσσαριὰ βρίσκεται ἀπ' τὸ πρωὶ στὸ πόδι κι' ὅλοι, φορώντας τὰ καλά τους ροῦχα, τρέχουν στὴν ἐκκλησιά. Ἔνοιωθες πὼς εἶναι ἐπίσημη ἡμέρα κι' ἂς μὴ γιόρταζε κανένας μεγάλος Ἅγιος. Θυμήθηκα πὼς εἶχαν ἐξετάσεις τὰ παιδιὰ καὶ μετὰ τὴ λειτουργία θ' ἀνέβαιναν ὅλοι στὸ σχολειὸ ποὺ εἶναι χτισμένο ἀπέναντι στὴν ἐκκλησιά.

— Σέχασες, μοῦ λέει ἡ ἀδερφή μου, πὼς μᾶς κάλεσε ἡ κυρία Χ; — κι' εἶπε τόνομα μιᾶς δασκάλας.

Ψηλὰ ἀπ' τὰ παράθυρα ξεπρόβαλαν κιόλας τὰ κεφαλάκια τῶν μικρῶν ποῦ, χαρούμενα, γελαστά, ὁλοπρόθυμα (μὲ πόση προθυμία σήμερα τὰ διαβολάκια!) τρέξανε νὰ καταλάβουν τὴ θέση τους, γιὰ νὰ εἶναι ἕτοιμα ὅταν θἄρθουν οἱ «μεγάλοι».

Μὲ πόση λαχτάρα περίμεναν αὐτὴ τὴν ἡμέρα γιὰ νὰ ποῦν τὸ ποίημα, νὰ λάβουν μέρος στὸ διάλογο, νὰ τραγουδήσουν. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ ποὺ τοὺς χάριζε τὴν ἐλευθερία καὶ τὴν ἀφροντισιὰ μακριὰ ἀπὸ γραμματικὲς κι' ὀρθογραφίες.

Ἕνας βόμβος σὰν μελίσσι κυριαρχοῦσε γύρω στὴν αἴθουσα. Τὸ θέαμα τῶν μικρῶν παιδιῶν, ποὺ ἦταν καθαρὰ καὶ σιγουρισμένα, μοῦ ξύπνησε παλιὲς ἀναμνήσεις, ὅταν μικρὸς κι' ἐγὼ ἀνέβαινα στὴν καρέκλα νὰ πῶ τὸ ποίημά μου καὶ νά... χειροκροτηθῶ ἀπ' τοὺς «γονεῖς καὶ κηδεμόνας». Ἄχ! γιατὶ νὰ μὴν εἶμαι ἀκόμα ἕνα μικρὸ ξένοιαστο παιδί!

Τὶς σκέψεις μου αὐτὲς διέκοψε σὲ λίγο ὁ παπάς, ποὺ μπῆκε στὸ σχολειὸ εὐλογώντας τὰ παιδάκια καὶ πῆρε τὴ θέση του ἀνάμεσα στ' ἄλλα πρόσωπα τῆς σχολικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπάνω στὴ μικρὴ ἐξέδρα.

Γύρω στοὺς τοίχους, ποὺ τοὺς στόλιζαν οἱ ἀρρενωπὲς μορφὲς τῶν ἡρώων τοῦ 21, ἦταν κρεμασμένα τὰ διάφορα χειροτεχνήματα τῶν μαθητῶν, πλεκτὰ καλαθάκια, χαρτόνια κεντημένα, καρεκλάκια...

Μετὰ τὴν προσευχή, ἄρχισε ἡ ἐπιδειξη τῆς ἀπαγγελίας καὶ τοῦ τραγουδιοῦ. Ἕνα-ἕνα τὰ μικρὰ διαβολάκια—σὰν πεταλουδίτσες μὲ μυοιόχρωμες φορεσιὲς—ἀνέβαινε στὸ θρανίο κ' ἔλεγε τὸ ποίημά του. Ξάφνου βλέπω καὶ τὴ μικρή μου φίλη "Ἄννα νὰ λέῃ τὸ ποίημά της, βαστώντας μιὰ κούκλα στὸ χέρι καὶ κάνοντας διάφορες γκριμάτσες:

Ἡ μικρούλα Μελπομένη
Πόσον εἶναι προκομένη
Καὶ καλὴ νοικοκυρά...;

ἐνῶ τὴν ἴδια στιγμὴ ἡ ἀδελφούλα της Λέλα τὴ ρουφοῦσε μὲ τὰ μάτια κ' ἔλεγε στὴ μαμμά της:

— Τοῦ χόνου ποὺ θὰ πάω τσ' ἐγὼ στὸ σχολεῖο, θὰ τὸ πῶ καλύτερα ἀπ' τὴν "Ἄννα ἐὸ τἀγούδι, ἔ, μαμμά;

"Α, μὰ εἶναι τετραπέρατες οἱ δυὸ φίλες μου, πιστὰ ἀντίγραφα τῆς «Ρήνας καὶ Μαρίνας» καὶ μπορεῖ καμμιὰ φορὰ νὰ σᾶς τὶς γνωρίσω.

Μιὰ ἄλλη μικρούλα, τόση δά, εἶχε πάρει στὰ σοβαρὰ τὸ ρόλο της, σὰν ξενομανῆς, κ' ὁ μικρὸς μάγερας τοῦ διαλόγου, ποὺ τὴν σερβίριζε, φούσκωνε καὶ ξεφούσκωνε γιὰ νὰ καταλάβῃ, ὅτι du pain δὲ θὰ πῇ πέννα οὔτε pas du tout πατατοῦ, οὔτε c'est fou, fou φουφοῦ!

Σὲ λίγο πεταχτήκανε καμμιὰ εἰκοσαριὰ παιδάκια νὰ ποῦν «τὶς πιὸ ξέρτνες κουταμάρες καὶ τὶς πιὸ κουτὲς ἐξυπνάδες». Τί φταῖνε; ἔτσι ἦταν ὁ διάλογος.

—Ἀκοῦστε, παιδιά, νὰ σᾶς πῶ τί εἶπε μιὰ μέρα ὁ Τάκης. Μὰ εἶναι τέλειο, ἀμίμητο. Τὸν ρώτησε ἡ δασκάλα μάς ποῦ ἐγεννήθη ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Ε'; Κι' ἐκεῖνος τί νομίζετε ὅτι ἀπάντησε;

— Τί; τί; ρωτᾶνε τ' ἄλλα μὲ μιὰ φωνή.

—Ἔξω ἀπ' τὸ Πανεπιστήμιο!

Καὶ ξεσποῦν τὰ γέλια αὐθόρμητα, ἐνῶ οἱ μικροὶ ἠθοποιοὶ προσπαθοῦν νὰ εἶναι σοβαροί, μὲ μιὰ πρώϊμη φιλαρέσκεια ζωγραφισμένη στὰ τριανταφυλλένια προσωπάκια τους.

Καὶ τὸ γλέντι πάει κρεσέντο παρ' ὅλη τὴν ἀφόρητη ζέστη καὶ τὸ ἱδροκόπημα!

Νάρκισσος

ΑΠ' ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ ΜΟΥ

—"Εως τὴν Τετάρτη, θέλω νὰ ξέρω ποιός μετακίνησε τὰ βιβλία τοῦ συμμαθητοῦ σας. "Αν δὲν εὑρεθῇ κανείς, θὰ μείνῃ ὅλη ἡ τάξις νηστεία, τὴν Τετάρτη, δύο ὧρες.

Αὐτὰ εἶπε ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου μας κ' ἔφυγε.

***

Ἰδοὺ περὶ τίνος πρόκειται:

Ἦταν Δευτέρα. Εἴχαμε τὸ πρωΐ 10—11 Γαλλικά.

Ὁ δάσκαλος μᾶς εἶπε:

— Βγάλτε τὸ βιβλία σας.

Ὅλοι πήραμε γρήγορα τὸ γαλλικὸ ἀναγνωσματάριο,

— Κύριε, δὲν ἔχω βιβλίο, μοῦ τὸ πήρανε, λέγει κάποιος συμμαθητής μας.

— Πήγαινε κάτω, λέγει ὁ δάσκαλος, στὸ γραφεῖο. Δὲν μὲ μέλλει ἂν σοῦ πήρανε τὸ βιβλίο. Τώρα ἔχομε ἀνάγνωση. Ἔχεις βιβλίο;

— Ὄχι, κύριε, μοῦ τὸ πήρ...

— Καλά, καλά, πήγαινε κάτω.

Ὁ δάσκαλος νόμιζε ὅτι τὸ ξέχασε τὸ βιβλίο του ὁ συμμαθητής μας καὶ ὅσα ἰσχυριζότανε ἦσαν προφάσεις.

Τὸ παιδὶ πηγαίνει στὸ γραφεῖο.

— Τί τρέχει, λέγει ὁ διευθυντὴς στὸ σαστισμένο τὸ φίλο μου.

— Ὁ δάσκαλος μοῦπε νὰ ἔλθω.

— Τί τοῦ ἔκαμες.

— Τίποτε, δὲν εἶχα βιβλίο γιὰ νὰ διαβάσω, γιατὶ μοῦ τὸ πήρανε.

— Ποιός στὸ πῆρε;

— Δὲν ξέρω, κύριε. Μόλις μπῆκα στὴν τάξη, τὸ βιβλίο ἦταν πάνω στὸ θρανίο μου.

Ἀφοῦ ἄκουσε αὐτὰ ὁ διευθυντής, ἦρθε στὴν τάξη καὶ μᾶς εἶπε τὰ παραπάνω.

***

Ντάν, ντάν, ντάν, κτυπῷ σὲ λίγο τὸ κουδοῦνι καὶ βγαίνομε στὴν αὐλή.

—Θὰ ἰδῆτε τί ἀστυνομικὸς εἶμαι, εἶπα σὲ δυὸ-τρεῖς φίλους μου βάζοντας ἕνα σοκολατένιο ποῦρο στὸ στόμα μου. Δὲν εἶναι κατάστασις αὐτή.

"Ἐφθασε ἡ Τετάρτη. Τρία παιδιὰ πρὶν ἀρχίσει τὸ μάθημα ὁμιλοῦν μὲ τὸν διευθυντή.

— Τὸ περασμένο Σάββατο, λέγει ὁ ἕνας, εἶδα τὸν Γ. (ὁ ὑποφαινόμενος) νὰ παίρνῃ τὴ σάκκα τοῦ συμμαθητοῦ μας, γιατὶ ὁ τελευταῖος τοῦ τὴν εἶχε πάρει τὴν περασμένη ὥρα.

— Τὸν πλήρωσε μὲ τὸ ἴδιο νόμισμα, ἔ! τοῦ λέγει ὁ διευθυντὴς μας, Κὺρ Μιχάλη, φωνάζει τὸν ἐπιμελητή, γράψε καὶ τοὺς δύο, τὸν Γ. κ' ἐκεῖνον ποὖχασε τὸ βιβλίο του, ἀπὸ δυὸ ὧρες νηστεία σήμερα.

Κ' ἔτσι ὁ μέγας ἀστυνομικὸς καὶ σωσίας τοῦ Σέρλοκ Χόλμς ἔμεινε μαζὶ μὲ κάτι ἄλλους, ποὺ κατήγγειλαν γιὰ τέτοιου εἴδους ἀστεῖα, δύο ὧρες νηστεία εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν κατορθωμάτων του.

Ἐλικώνιος

Η ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ

Ἡ Πολυαγαπημένη φεύγει ἀπόψε... Κ' εἶναι τί μελαγχολικὴ ἡ συννεφιασμένη μέρα! "Αρχισαν κιόλας τὰ βαριὰ σύννεφα ν' ἀναλύωνται σὲ χοντρὰ δάκρυα, ποὺ πέφτουν πάνω στὸν τσίγκο τῆς πλαϊνῆς αὐλόπορτας. Ποιὸς ἔχει διάθεση ν' ἀκούῃ τὴ θλιβερὴ καὶ μονότονη αὐτὴ μουσική;..

Λίγα πουλιὰ περνοῦν γοργόφτερα κράζοντας... "Ωσπου νὰ τὰ καλοϊδῶ χάθηκαν... "Ετσι γλήγορα φτερουγίζουν κάποιες ὧρες, ποὺ θὰ θέλαμε νὰ μένουν καρφωμένες, ποτὲ νὰ μὴν κυλήσουν...

Πότε ἦλθε τὸ αὐτοκίνητο; Πότε ἔστριψε ἀπ' τὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου κι' οὔτε ἡ σφυρίχτρα του δὲν ἀκούεται; Πότε χάθηκε ἀπ' τὰ μάτια τὸ λευκὸ χεράκι ποὺ ὧρες χαιρετοῦσε;... Πότε ἔφυγαν τὰ γλυκὰ μάτια ποὺ γελασταί, μὰ πόσο πονεμένα, κοιτοῦσαν;...

Ἀντίο λευκὸ χεράκι!.. "Ωρα καλή, μαῦρα μάτια!.. Βρέχει, βρέχει δυνατά. Καὶ τί ἀέρας σηκώθηκε! Θὰ σπάσουν στὴν ὁρμή του τὰ παραθυρόφυλλα... Ἀνεβαίνω στὸ δωμάτιο τῆς ἀδελφούλας νὰ κλείσω τὰ τζάμια. Φτωχὴ καμαρούλα! Κι' ὦ, αὐτὸ τὸ κρεβάτι! Θαρρεῖς πὰς παίρνει ψυχὴ καὶ σοῦ μιλᾷ μὲ ἄφατη θλίψη. Τὰ σεντόνια ἀνασηκωμένα... Ἡ κόκκινη κουβερτούλα ἔχει κυλήσει ὧς τὸ πάτωμα... Ἡ σαΐς λόγκ γέρνει στὸ πλάϊ σὰν κουρασμένη... Τραβηγμένες οἱ λευκὲς κουρτίνες... Κι' ὅλα ἀποκτοῦν κάτι μάτια μεγάλα, παράξενα, ποὺ κοιτοῦν μὲ πόνο, μὲ βαθειὰ συμπόνια... Μὰ τί ἦλθα νὰ κάνω; "Οχι βέβαια νὰ ρεμβάσω. Χτυποῦν τὰ παράθυρα... Πετάγομαι ἀπ' τὴ νάρκη. Πλησιάζω νὰ κλείσω τὰ τζάμια... νὰ στερεώσω τὰ φύλλα... "Ενας ὑγρὸς ἀέρας μὲ δροσίζει, μοῦ ἀνακατεύει τὰ μαλλιά... Πῶς σφίγγεται ἡ ψυχή μου! Ὁ οὐρανὸς κλαίει... κλαίει... Γιατὶ νὰ μὴν κλάψω κι' ἐγώ;..

—Κι' ἔχει πιὰ νυχτώσει. Ξαφνικὰ ἡ ἀσημένια κορδέλλα τῆς ἀστραπῆς ξεχωρίζει στὸ σκοτάδι, κι' ὕστερα δυνατὸς κρότος, κάτι μακρυνὲς φωνές... βογγητά... σὰν θρῆνοι... Ἡ καταιγίδα ἔχει ξεσπάσει κοντά... Τρόμαξα... Μὲ τὰ μαλλιὰ ἄνω-κάτω, μὲ τὸ πρόσωπο στὴ βροχὴ καὶ στὸν ἀέρα. ἔμεινα λίγες στιγμὲς κι' ἔπειτα ξέσπασα σ' ἕνα βαρὺ ἀβάσταχτο κλάμμα!..

Δὲν μὲ φοβίζει τώρα τ' ἀνεμόβροχο, δὲ μὲ τρομάζει τὸ σκοτάδι... Μὰ ὅλα αὐτὰ γιατὶ νὰ μιλοῦν στὴν ψυχή μου σὰν ἀπαίσιο προμήνυμα;... Νοιώθω μιὰ ἄλλη καταιγίδα νὰ μὲ πλησιάζῃ, πιὸ σκληρή, πιὸ τρομακτική. Γι' αὐτὸ ἀφίνω τὴν ψυχή μου νὰ κλάψῃ, νὰ κλάψῃ, νὰ ξαλαφρώσῃ, δίνοντας λίγη ἀπ' τὴν ταραχή της καὶ τὴν τρικυμία της στὴν ταραχὴ τῶν στοιχείων. Κακὸ προαίσθημα!.. Ὕστερα ἀπ' τὸ φῶς τὸ σκοτάδι, ὕστερα ἀπ' τὴν καλωσύνη ἡ κακοκαιρία... ὕστερ' ἀπ' τὴ χαρὰ ἡ θλίψη...

Κι' ἀλλοίμονο! ἡ Πολυαγαπημένη γλυκοκοιμήθηκε ἥσυχα, σὰν ὄμορφο ἄγγελοῦδι στὴν «πόλη ποὺ λάμπει» ὅπως ἔλεγε τὴν Ἀθήνα.

Ἡ Πολυαγαπημένη τώρο πιὰ δὲ γυρίζει πίσω.

Ἡλιογέννητη

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μητέρα λέγει στὸ μικρὸ Τάκη.

— Φάγε, παιδί μου, τὸ γλύκισμά σου, ἀφοῦ ἤπιες τὸ μουρουνόλαδο.

Τὴν ἴδια στιγμὴ μπαίνει ὁ πατέρας.

Κρατεῖ ἕνα καλαμάρι καὶ ρωτᾶ:

— Ποιὸς ἔρριξε λάδι στὸ καλαμάρι μου;

Καὶ ὁ μικρὸς Τάκης (κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι) τραγανίζει τὸ γλύσισμα.

Κόρη τοῦ Γιαλοῦ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1931

ΔΗΛΩΣΗ

Δὲν παραλαμβάνω γράμματα μὲ ἀνεπαρκὲς γραμματόσημο, γιὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ πληρώσω. Ζυγίζετέ τα καὶ βάζετε τὸ γραμματόσημο σώστό. — Δὲν ἀπαντῶ σὲ κανένα, ὅταν μὲ ρωτᾷ γιὰ πράγματα ποὺ τὰ ἔχει ὁ Ὁδηγὸς τοῦ Συνδρομητοῦ. Τιμᾶται δρ. 5, ταχυδρομικῶς δρ. 6, καὶ πρέπει νὰ τὸν προμηθευθῇ ὁποιος θέλει νὰ λαβαίνῃ μέρος στὴν κίνηση.

ΜΕ τὰ σημερινὰ τῆς Ζωγραφικῆς, τελειώνουν τ' Ἀποτελέσματα τῶν περυσινῶν ἐκτάκτων Διαγωνισμῶν Δὲν μένουν—γι' ἀργότερα—παρὰ τ' Ἀποτελέσματα τοῦ Πενταθλου, ποὺ τὰ ἑτοιμάζω τώρα. Πρωτύτερα, ἐλπίζω, θὰ ὑδμοσιευθῇ ἡ «40ή Κυριακή».

Ὁ Θεὸς ἄκουσε τὶς ἱκεσίες σας, ***Ἔρση Δρόσου***, καὶ τώρα ὁ κ. Φαΐδων εἶναι ἐντελῶς καλά. Τὸν συγκίνησε πολὺ τὸ γράμμα σου μὲ τὰ τόσο καλὰ λόγια.

Μικρὴ Ὀλλανδέζα, θὰ εἶδες ὅτι αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο σοῦ ἐνέκρινα. Ναί, τώρα μπορεῖς ν' ἀλληλογραφῇς μαζί μου καὶ χαίρω πολὺ γι' αὐτό.

Δὲν μ' ἐκπλήττει αὐτό. ***Πανηγυρτζῆ***, γιατὶ τὰ καλὰ παιδιὰ εἶναι ἀπασχολημένα καὶ τὸ καλοκαίρι. Πολὺ ἐνδιαφέροντα αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις γιὰ τὸν Πόρο.

Σοῦ ἔστειλα, ***Τινούλα Γουργουράκη***, τὸ φυλλάδιο ποὺ παρῃγγειλες. Περιμένω νὰ πάρῃς καὶ ψευδώνυμο, γιὰ νὰ μπῇς στὴν κίνηση ποὺ σ' εὐχαριστεῖ τόσο.

Σορέλλα τ' Ὄζια, τὸ ἔλαβα κι' αὐτὸ ὅπ' ὄψει μου καὶ δέχτηκα ὅλα τὰ κομμάτια ποὺ ξεκίνησαν πρὶν φτάσῃ στὰ χέρια σας τὸ φυλλάδιο μὲ τὴ δήλωση. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ καὶ τὸ δικό σου.

Ἐλπίζω, ***Ἰάσων***, ὅτι, ὁ μικρὸς Χρῆστος θὰ εἶναι ἐνθουσιασμένος τώρα ποὺ παρακολουθεῖ τὶς περιπέτειες τοῦ Κανελλῆ. Σὲ συγχαίρω γιὰ τὸ ἄριστα τοῦ ἐνδεικτικοῦ σου, καὶ γιὰ τὸ βραβεῖο ποὺ πῆρες γιὰ τὴν ἔκθεση, καὶ γιὰ τὸ δεύτερο τῆς Alliance. Καὶ εἰς ἀνώτερα!

Εἶναι ἀλήθεια, ***Νεῖνε Αὐγερίνη***, ὅτι μερικὰ συγχαρητήρια, ποὺ κατὰ χρέος τὰ διαβιβάζω, ὀφείλονται μᾶλλον σὲ προσωπικὴ συμπάθεια, παρὰ σὲ εἰλικρινῆ θαυμασμό. Τὰ περισσότερα ὅμως εἶναι δικαιότατα κι' εἰλικρινέστατα, κι' ἀπόδειξη ὅτι πέφτουν βροχὴ στοὺς καλύτερους συναγρίτας τῆς Σαλίβας μας, τόσο ποὺ δυσκολεύομαι καὶ νὰ τὰ διαβιβάζω ὅλα.

256ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
ΛΥΣΕΩΝ

Οἱ διαγωνιζόμενοι θὰ λύσουν ὅσες μπορεῖ καθένας Ἀσκήσεις ἀπ' αὐτὲς ποὺ θὰ δημοσιευθοῦν στὰ φυλλάδια τῆς Δ' Τριμηνίας, ἤτοι Σεπτεμβρίου, Ὀκτωβρίου καὶ Νοεμβρίου 1931.

Τὸ χαρτὶ ὅπου πρέπει νὰ γράφονται οἱ λύσεις γιὰ τὸν Διαγωνισμό, πωλεῖται στὸ γραφεῖο μου. Κάθε δεσμίδα περιέχει 18 φύλλα καὶ τιμᾶται δρ. 5, Ταχυδρομικῶς διὰ τὸ ἐσωτερικὸ δρ. 3,50 καὶ διὰ τὸ ἐξωτερικὸ δρ. 4.

Οἱ λοιποὶ ὅροι συμμετοχῆς, τὰ βραβεῖα κτλ. ὑπάρχουν στὸν Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ (Κεφ. Δ'. § 15-25, καὶ Κεφ. Ε' § 13.)

Ἡ προθεσμία τῆς ἀποστολῆς λύσεων ἀναγράφεται κάθε φορὰ στὸ φυλλάδιο κάτω ἀπ' τὸν τίτλο «Πνευματικαὶ Ἀσκήσεις». Ἡ προθεσμία π. χ. γιὰ τὶς λύσεις τοῦ σημερινοῦ φυλλαδίου εἶναι μέχρι 5 Νοεμβρίου.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Ἡράκλειε Ἄθλε, ἀφοῦ ἀργήσες ἐκεῖ-πέρα νὰ λάβῃς τὰ φυλλάδια καὶ δὲν εἶχες ἰδεῖ τὴ δήλωσή μου, τὸ κομμάτι σου ἔγινε δεκτὸ καὶ μπορεῖς νὰ περιμένῃς τὴ σειρά του. Τὰ Παιδικὰ Πνεύματά σου ἐνεκρίθησαν ὅλα.

Πολὺ μοῦ ἄρεσε, ***Χωρὶς Φτερά***, τὸ γράμμα σου μὲ τὶς ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν κατασκήνωση τῆς Χ. Α. Ν. στὸ Πήλιο, ποὺ πῆγες καὶ τὴν εἶδες. Ἀλήθεια, τί ὡραῖα ποὺ περνοῦν ἐκεῖ τὰ παιδιά!

Τὸ ***Χρυσόνειρο*** θὰ λύσῃ τὸ Κρυπτογραφικὸ γιατὶ «τὸ θέλει». Καὶ ὅπου εἶναι ἕνα «θέλω» — εἶπε κάποιος— ἐκεῖ εἶναι κι' ἕνας δρόμος. Πολὺ σωστὸ αὐτό! Νὰ ἰδοῦμε ὅμως θὰ εἶναι ἀρκετὴ αὐτὴ ἡ θέληση τοῦ ***Χρυσόνειρου***;.. Ὅπο γιὰ τὶς Ἀσκήσεις ποὺ μοῦ στέλνει, τί νὰ τὶς κάμω τώρα; Μεθαύριο ποὺ θὰ προκηρυχθῇ ὁ Διαγωνισμός...

Ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει συγκινωνία, ***Χρυσοθήρα***, τί νὰ γίνῃ; Μὲ τὰ μουλάρια, ποὺ σᾶς φέρνουν στὸ βουνὸ τὰ τρόφιμα ἀπὸ τὴν πόλη, τὸ φυλλάδιό μου δὲν μπορεῖ παρὰ ν' ἀργῇ πέντ' ἕξη μέρες. Γι' αὐτό, ἐννοια σου, θὰ εἶμαι ἐπειεικὴς στὶς προθεσμίες. Φτάνει ποὺ περνᾶς ἐκεῖ πάνω τόσο ὡραῖα.

Τί καλά, ***Μπουμπουλίνα***, ποὺ βρεθήκατε παλιὲς φίλες μὲ τὴ ***Φαέθουσα!*** Τὸ ποίημα ἐκεῖνο μπορεῖς βέβαια νὰ μοῦ τὸ ἐανστείλῃς γιὰ τὸ Πάσχα, ἀλλὰ ὡς τότε θὰ μπορέσῃς ἴσως νὰ κάμῃς κανὲν' ἄλλο πολὺ-πολὺ ἀνώτερο...

Δὲν μὲ κουράζεις καθόλου, ***Βασιλεῦ τῶν Δασῶν***... Καλὲς οἱ Ἀσκήσεις ποὺ ἔστειλες, ἀλλὲς ὅμως, πρὸς τὸ παρόν, δὲν μπορεῖς νὰ στεῖλῃς. Φυλλάδιο γι' ἀγοραστὴ δὲν μπορῶ νὰ στέλνω. Δὲν ἔχω στὸ γραφεῖο μου τέτοια ὑπηρεσία καὶ... θὰ τὸ ξεχνοῦσα.

Δὲν παρατήρησα τὸ ὑστεράγραφό σου, ***Ρωμαντικὴ Βοσκοπούλα***, κι' ἐπειδή, ὅταν ἀνοίγω τὰ γράμματα, βγάζω ὅ,τι ἔχει μέσα τὸ καθένα καὶ τὸ φυλάω στὴ θέση του, ἐνόμισα πὼς εἶχα φυλάξει καὶ τὸ κομμάτι σου, ὅταν διάβασα ὕστερα στὸ γράμμα πὼς μοῦ στέλνεις. Καλὰ λοιπόν, θὰ μοῦ τὸ στεῖλῃς ὅταν θὰ ξαναδεχθῶ.

Δοξασμένο Τριπολιτσοτάκι, ὅταν ἔχῃς ἐκεῖ δροσιὰ καὶ δυὸ τόμους μου, βεβαιότατα ποὺ περνᾶς θαυμάσια. Ἡ ἐπίδοσή σου στὶς λύσεις εἶναι σπουδαία, ἀφοῦ ἀπὸ 216 μιᾶς τριμηνίας βρῆκες σωστὰ 131. Καὶ μὲ τὸ ζῆλο ποὺ ἔχεις, σὲ λίγο δὲν θὰ σοῦ ξαφεύγῃ καμμιά.

Ἡ ***Μικρομέγαλη*** — νὰ μᾶς ζῇς — εἶχε τὴ γιορτή της στὶς 15 Αὐγούστου. Καὶ ποιός τῆς ἔκαμε τὸ καλύτερο δῶρο; Ἐγώ. Γιατὶ ἐκείνη ἴσα-ἴσα τὴν ἡμέρα ἔλαβε δυὸ φυλλάδιά μου στὴ νέα της διεύθυνση. Ὁ κ. Φαΐδων τὴν εὐχαριστεῖ πολὺ γιὰ τὰ καλὰ λόγια.

Ὁ ***Ἐρνάνης*** μοῦ παραπονιέται ὅτι μερικὰ Διαπλασόπουλα — ὄνομα καὶ μὴ χωριό — δὲν τοῦ ἀνταπέδωσαν τὰ Μ. Μυστικὰ ποὺ τοὺς ἔστειλε, καὶ ὅτι κάποια, ποὺ τῆς τὸ θύμισε εὐγενικὰ μὲ μιὰ κάρτα, τοῦ ἔστειλε μιὰν ἄλλη, στὴν ὁποία τοῦ ἔγραφε ξερὰ-ξερὰ: «Μ. Μυστικὴ μὴν περιμένεις!» Γιατί ἄραγε; "Αν εἶχε λόγους—καὶ θὰ εἶχε βέβαια — νὰ μὴ τοῦ στείλῃ τετράδιο, δὲν ἔπρεπε τουλάχιστο νὰ τοῦ ἐπιστρέψῃ τὸ δικό του;

Δικαιολογημένος, ***Κεφαλλωνίτη***. Ὁ κ. Φαΐδων σ' εὐχαριστεῖ. Ναί, στὶς 27 Σεπτεμβρίου θὰ μεταφερθοῦν τὰ λείψανα τοῦ Ψυχάρη στὴ Χίο καὶ θὰ ταφοῦν ἐκεῖ, κατὰ τὴν τελευταία του ἐπιθυμία. Ἀλλὰ δὲν πιστεύω νὰ γίνῃ ἔρανος γιὰ τὸ μνημεῖο του. Τὰ χρήματα ὑπάρχουν.

«Εὐχαριστήθηκα πολὺ —μοῦ γράφει ἡ ***Λευκὴ Καμέλια*** — μὲ τὴν προκήρυξη τῶν νέων Διαγωνισμῶν, γιατὶ εἶναι μιὰ ὡραία ἀπασχόληση τώρα τὸ καλοκαίρι ποὺ εἶναι κανείς ὅλο τεμπελιά...» Μὰ γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ τοὺς προκήρυξα. Τετράδια τῆς ἔστειλα.

Χαίρω, ***Γλάρε τοῦ Αἰγαίου***, ποὺ ἡ ζήλεια γιὰ τὰλλα Διαπλασόπουλα ποὺ μοῦ γράφουν, ἔδιωξε τὴ ντροπή. Κι' ἤταν ὅλως διόλου ἀδικαιολόγητη, γιατὶ καὶ σὺ γράφεις πολὺ καλά! Διαβιβάζω τὰ συγχαρητήριά σου στὴ ***Μικρομέγαλη*** γιὰ τὸ «Πασόπονο ὀρφανοῦ».

Βρῆκες ἐπιτέλους καὶ λίγο καιρὸ νὰ μοῦ γράψῃς, ***Λεπτοπύλα!*** Τὸ ξέρω πὼς δὲν μὲ εἶχες ξεχάσει, μοῦ φαίνεται ὅμως πὼς μποροῦσες νὰ βρῇς αὐτὸν τὸν καιρὸ καὶ λίγο πρωτύτερα..."Ας εἶναι, ἐλπίζω στὸ μέλλον. Ὁ κ. Ξ. εὐχαριστήθηκε πολὺ ποὺ διάβασες βιβλία του καὶ σοῦ ἄρεσαν τόσο.

Ἀφοῦ ἤσουν ἔτσι ἀπησχολημένος, ***Νυχτοπούλι***, δὲν σοῦ κρατῶ κάκια. Μὰ οὔτε ὁ κ. Φ. τὸ θεωρεῖ ἀγένεια, ποὺ δὲν τοῦ ἔγραφες δυὸ λογια στὴν ἀρρώστεια του, ἂν κι' ἐκεῖνος, ὅπως λές, στὶς δικές σου ἀρρώστειες, πάντα βρισκόταν στὸ κρεβάτι σου—μὲ τὰ βιβλία του —σοῦ κρατοῦσε συντροφιὰ καὶ σὲ παρηγοροῦσε... Πολὺ ὄμορφα τὸ λές!

Δὲν πειράζει γιὰ τὴν ἀργτια, ***Ἀστέρι τῆς Ἐλπίδας***. Ναί, νὰ μοῦ γράψῃς. Σὲ συγχαίρω γιὰ τὸν προβιβασμὸ καὶ χαίρω ποὺ σοῦ ἀρέσουν τόσο τὰ μυθιστορήματά μου. Πὲς χαιρετίσματα στὴν ἐξαδελφούλα σου καὶ τὴν περιμένω.

Μὰ καὶ μεῖς ἐδῶ, ***Κρυσταλλένια Βρυσούλα***, ἔχουμε τώρα σχετικῶς δροσιά. Ἐκεῖ ἴσως θὰ κάνει καὶ κρύο. Τὰ βράδυα π: χ: θὰ φορῆτε κι' ἐπανωφόρι. Πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γραμματάκι σου. Συμμορφώθηκα.

Σοῦ ἔστειλα τὸ βραβεῖο σου, ***Μῦρον τῆς Ἀνάρου***. Τίποτα νεώτερο γιὰ κείνη τὴν ἐφεύρεση. Ἄλλωστε αὐτὸ συμβαίνει συχνά: διατομπανίζονται ἀναφορὲς μεγάλες, θετικές, βάσιμες, κι' ἔπειτα—λάθος ἔγινε, νεώτερα πειράματα ἀπέδειξαν πὼς δὲν ἦταν τίποτα...

Λυσόχαρτο ἔστειλα, ***Σεπτεμένε Λόρδε***. Ἀπατᾶσαι πολὺ ὡς πρὸς τὴν ὠφέλεια τῶν Κρυπτογραφικῶν Διαγωνισμῶν. Ἡ λύση τους ἀπαιτεῖ σκέψη, μεθοδικότητα κι' ἐφευρετικότητα, σὲ βεβαιώ δὲ ὅτι εἶναι πολὺ χρήσιμο στὰ παιδιὰ νὰ γυμνάζουν λίγο, διασκεδάζοντας, αὐτὲς τὶς ἰδιότητες τῆς..., φαιᾶς οὐσίας τοῦ ἐγκεφάλου.

Περίεργο πόσοι μὲ ρωτοῦν ἂν μποροῦν νὰπαντήσουν σ' ὅσους ἀπὸ τοὺς ἔκτακτους Διαγωνισμοὺς θέλουν, ἢ ἂν εἶναι ὑποχρεωμένοι σ' ὅλους! "Οχι σ' ὅλους· ***σ' ὅσους θέλουν μόνο***. Καὶ σὲ δυό, καὶ σ' ἕνα. Μὰ ἦταν ἀνάγκη νὰ τὸ πῶ; Μόνο στὸ ***Πένταθλο*** εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ συμμετοχὴ καὶ στοὺς ***πέντε***. Ἀλλὰ ρὶ ἕξῃ τοῦ καλοκαιριοῦ δὲν ἀποτελοῦν... "Ἐξαθλο.

Μ' ὅλη τὴν καλή διάθεση ποὺ ἔχω, εἶναι ἀδύνατο, παιδιά μου, νὰ συνεχίσω αὐτὲς τὶς ἀπαντήσεις. Πρέπει νὰ σταματήσω ἐδῶ. Καὶ στὸ ***Οὐράνιο Τόξο***, ***Ἀνέσσερην Εὐτυχία***, ***Δανάην***, ***Φαουστίναν***, ***Σιφονέτ***, ***Ἀρλίταν***, ***Φάουστ***, ***Μικρούλαν***, ***Παλιὰν Ἀθήνα***, ***Λορέτταν Γιούγκ***, ***Ἰθώμην***, ***Ξανθὴν Γαλανομάταν*** κτλ. κτλ. θὰ παντήσω, ὅσο μπορέσω, στὸ ἐρχόμενο.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Πάλι σήμερα ποίημα τῆς ***Κυρᾶς τῆς Θάλασσας***. Καὶ μεθαύριο καθόλου ἀπίθανο νὰ ἰδῆτε πάλι τῆς ἴδιας, ἢ τῆς ***Αὐγῆς Ρόδου*** ἢ τῆς ***Δεκηγορίνας***. Καὶ βέρετε γιατί; Στὰ κομμάτια ποὺ μοῦ μένουν, τὰ καλὰ ποιήματα σπανίζουν. Κι' ἐπειδὴ ἡ Σελίς μας πρέπει νἄχῃ καὶ ποιήματα, θὰ δημοσιεύω τὰ καλὰ ποὺ ἔχω, ἀδιάφορο ἂν τῶν ἴδιων ἔχω δημοσιεύσει φέτος κι' ἄλλα, λίγα ἢ πολλά.

Ἀλλὰ καὶ πεζὰ θὰ δημοσιευθοῦν ἴσως μερικὰ ποὺ ἔχουν ἐξαντλήσει τὸ δικαίωμά τους. Πρῶτο γιατὶ κι' ἀπ' αὐτὰ θὰ μοῦ χρειασθοῦν, καὶ δεύτερο γιατὶ δὲν μπορῶ νὰ θυμοῦμαι πόσα ἀκριβῶς τοῦ καθενὸς ἔχουν δημοσιευθεῖ. Δὲν κρατῶ, βλέπετε, ἀκόμα τὸ βιβλίο ποὺ σᾶς εἶπα. Αὐτὸ θὰ τἀνοίξω ὅταν θὰ ξαναρχίσω νὰ δέχομαι κομμάτια.

Ἀπορρίπτονται: «Μινιόν» τῆς ***Φρανσίνας***. Δυσανάγνωστο, παιδί μου. Ξαναγράφε το καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ συντόμευσέ το. Ἀπάλλαξέ το ἀκόμη κι' ἀπ' τὰ πολὺ ρομαντικά, ποὺ πῆρε τὸ μάτι μου καθὼς προσπαθοῦσα τοῦ κάκου νὰ τὸ διαβάσω.—«Ὕμνος» τοῦ ***Παντέρημου***. Δὲν εἶναι τόσο ἄτεχνα μεταφρασμένος. Ἀλλὰ ἕνα ποίημα τοῦ Οὐγγώ, καὶ τέτοιο ποίημα, θὰ ἤθελε πολὺ καλλιτεχνικώτερη ἀπόδοση. Π: χ: «προσεύχεται—παρέρχεται». Ὁ Οὐγγὼ θἄκανε ποτὰ τέτοια ὁμοιοκαταληξία; Ὁ ***Π.*** ἂς τὸ ἐπεξεργασθῇ ἀκόμα.—«Οἱ ἀρχιψεύστες» τῆς ***Σκυωνίας Αὔρας***. Πασίγνωστο. — «Ἐενιταμένος» τῆς ***Σεμιράμιδος***. Καλό, ἀλλὰ προτίμησα τὸ ἄλλο ποὺ τῆς ἐνέκρινα.—«Θρῆνος» τῆς ***Α. Κ.*** Γνῆσιο αἰσθημα, πόνος ἀληθινός. Ἀλλὰ οἱ στίχοι ἄτεχνοι, ἄμετροι. Ὁ στίχος ἄξαφνα: Φοβόμουν μὴν ταράξω τὸν ὕπνο σου, |ἀδελφέ μου

ἔχει ὁλωςδιόλου ἄλλο μέτρο ἀπὸ τὸν στίχο τῆς ἴδιας στροφῆς:

Κοιμόσουν τόσο ἀνάλαφρα στὴν κάσσα |ἀνάπαυσμένος

Ἔτσι σχεδὸν ὁ' ὅλες τὶς στροφές.—«Τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους» τῆς ***Λευκῆς Καμέλιας***. Κοινὸ τὸ θέμα καὶ χω

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οἱ συνδρομηταί μου, ὅταν λήγῃ ἡ συνδρομή των, νὰ τὴν ἀνανεώνουν ἀμέσως, χωρὶς νὰ μὲ ὑποβάλλουν εἰς τὸν κόπον καὶ τὸ ἔξοδον νὰ τὸ ὑπενθυμίζω στὸν καθένα ἰδιαιτέρως. Ἡ ἔγκαιρη ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς εἶναι τὸ πρῶτιστον χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνανεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1931 Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Ναυτοπούλα, κ. (ΙΚ). Βερενίκη, ἀ. (ΔΓ). Ἐενιτεμένο Πουλί ἀ. (βορρᾶς). Βάτραχος Νο 31, ἀ. (Συλλ. Βατρ.). Βάτραχος Νο 33, ἀ. (Συλλ. Βατρ.).

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Ἰρένην Δ. Ἀλεξοπούλου*** (τίς ἔλαβα, ἐν τάξει·) ***Χρυσαλλίδα*** (ἔχει καλῶς· θὰ πῶ στὴν ***Κόρη τῶν Ἀθηνῶν*** νὰ σοῦ δηλώσῃ τὴ διεύθυνσή της, γιὰ νὰ τῆς ἀνταποδώσῃς τὴν κάρτα·) ***Καυκασίαν Κόρην*** (δὲν πειράζει, γράφε μου τώρα· τί ὡραῖα βιβλία ποὺ διάβασες αὐτὸν τὸν καιρό!) ***Μικυ Μάους*** (ὁ κ. Φ. σ' εὐχαριστεῖ· διαβιβάζω τὰ συγχαρητήριά σου στὴν ***Κ. τῆς Θ.*** γιὰ τὸν «Νυμφίο»·) ***Δορέτταν*** (ἄ, τί ὡραῖα, βλέπω, ποὺ περάσατε σ' αὐτὴ τὴν ἐκδρομή!) ***Ρίντερ*** (πολὺ δυσανάγνωστος· γράφε μου, παιδί μου, καθαρώτερα· στὴ στήλη τῶν Μ. Ἀγγελιῶν μποροῦν οἱ γραμματοσημοσυλλέκτες νὰ δημοσιεύουν ἀγγελίες των·) ***Φεγγαρόλουστη Νυχτιά*** (ἔκαμες πολὺ καλά· ἐλπίζω ὅτι αὐτοὶ ποὺ τοὺς ἔγραφες, θὰ σοῦ ἀπαντήσουν· τὸ κομμάτι ἀργόσερα, Ὀδηγὸ ἔστειλα·) ***Ἐρατὼ Μπεϊνόγλου*** (ἄλλαξα τὴ διεύθυνση κι' εὐχομαι νὰ περάσῃς ἔτσι ὡραῖα καὶ τὸν ἄλλον ἑνάμισυ μῆνα στὴν ἐξοχή·) ***Χρίστον Παπαχριστόπουλον*** (τὰ διεβίβασα· ἔστειλα·) ***Λευκάταν*** (τὰ ἔλαβα ὅλα· ναί, ὁ μῦθος ἐκεῖνος φαίνεται σὰν διασκευὴ αὐτοῦ ποὺ βρῆκες στὸ γαλλικὸ βιβλίο· ὁπωσδήποτε εἶναι ἀρκετὰ διαφορετικός·) ***Ζωρζέτταν Φαμπρικέζη*** ('Οδηγὸν ἔστειλα·) ***Καπετὰν Μιαούλην*** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα· ναί, νὰ προκηρύξετε αὐτὸ τὸ Διαγωνισμό·) ***Πέτρον Ριοσσαί*** (ἔλαβα· φέρε μου· ὁ κ. Φ. ἀκόμη·) ***Χαρ. Βαρζάκον*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, τόμον ἔστειλα·) ***Κύκνον τοῦ Ἰονίου*** (σ' ὁποιους θέλεις μπορεῖς νὰ λάβῃς μέρος· γιὰ τὰ τυπογραφικὰ λάθη τί νὰ σοῦ πῶ; θὰ τὰ βρεῖς μόνος σου διαβάζοντας προσεκτικὰ τὸ φύλλο ...) ***Νικηφόρον Οὐρανόν*** (σὲ ὅσους θέλεις· ἔστειλα·) ***Πίκμαν*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ πολύ·) ***Φάουστ*** (πρέπει νὰ στείλῃς ἀκόμα δρ. 4,80·) ***Πολυβώτην*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ·) ***Α. Ἀποστολάκον, Πόνου Δάκρυ, Λ. Ι. Κυριακὸν*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***30 Αὐγούστου*** θὰ παντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΡΧΗ τοῦ 256ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 5 Νοεμβρίου.

545. Λεξίγριφος

Τὸ ἔθνος τῶν β α ρ β ά ρ ω ν
Ἑνώνεις μ' ἕνα πράμμα
Ποὺ ἀπὸ τὸ στόμα βγαίνει
Καὶ μιὰ θεὰ ἄρον-ἄρον
Ἀπὰ τὰ σκότη – θάμμα —
Στὸ φῶς πάλι ἀνεβαίνει.

Κεφαλλωνίτης

546. Μεταγραμματισμὸς

Τὴν κεφαλὴ τυράννου
Πολὺ γνωστοῦ σου ἀλλάζω,
Κι' ἄλλον, ἀλλὰ Ρωμαῖο,
Στὴ θέση του κοιτάζω.

Ταρζὰν

547. Λογοπαικτικὸς Ἀναγραμματισμὸς

Μιὰ βοὴ σ' ἀρκεῖ
Νἀναγραμματίσῃς
Καὶ νὰ σχηματίσῃς
Χώρ' αὐστριακή.

Κυρὰ-Φροσύνη

548. Αἴνιγμα

Γενναῖος γενναίων
Τ' ἀρσενικό μου·
Θεὰ τῶν ἀρχαίων
Τὸ θηλυκό μου.

Βάσιγκτων

549. Πυραμὶς

\+
* + *
* * + * *
* * * + * * *
* * * * + * * * *

Ὁριζοντίως ἐκ τῶν ἄνω: σύμφωνον, στοιχεῖον, μάγισσα, ἀρχαῖος πλουσιώτατος βασιλεύς, περίφημον ὄρος. Καθέτως οἱ σταυροὶ χώρα τῆς Ἀσίας.

Θέμις

550. Κρυπτογραφικὸν

123452678	=Θαλασσοπόρος
234528	=Ζῶον
3452	=Ἀρχαία πόλις
434578	=Φιλόσοφος
57378	=Μόνον τ. ἀνθρώπου
62678	=Τέρας
7532	=Βασίλισσα
84528	=Μετεωρολογικὸν

Γεώργιος Ἀβέρωφ

551. Ἐπιγραφὴ

Ν Ι Ε Γ Υ Φ Ν Ο
Ν Ο Τ Α Ν Υ Δ Α
Ν Ε Μ Ω Ρ Π Ε Π

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Ἰὰς

552. Μικτὸν

η - φδ - ει - τ - ση - δδσκν

Φρανσίνα

553. Γρῖφος

	ἕωλα		Τ
ἕωλα	ἕωλα	Τ	Τ
	σβ.		Τ
ἕωλα	ἕωλα	Τ	Τ
	ἕωλα		Τ

Εὐστράτιος Παξινὸς

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 25

338. Ἀνάπαυσις (ἀνά, παῦσις). —339. Ταψὶ (τᾶ, ψῖ).—340. Πάρις-Πάρος.—341. Πάτμος-ἀτμός. 342. Τὸ κρομμύδι.—343.

Υ Α Σ
Π Π Α
Ο Ο Κ
Α Χ Ε Λ Ω Ο Σ
Ι Δ Α
Μ Ω Ι
Α Ν Σ

344. ***Μόνη κτημάτων ἡ ἀρετὴ ἀναφαίρετον.*** (Ἡ ἀνάγνωσις κατὰ στήλας ἐκ δεξιῶν, ἐκ τῶν κάτω καὶ τῶν ἄνω ἐναλλάξ).—345-349. Διὰ τοῦ Ρ: ***ὄρος, ῥάπτω, ἔρις, ῥοῦς, ὅρκος.*** — 350-354. Τὸ πτερωτὸν εἶναι τὸ Π: Παλαμᾶς, Ἀ Π π ε λῆς, ἅρπα, Νεο Π τόλεμος, Εὐρι-Πίδης. — 355. ΑΘΗΝΑΙ (Ἀσεβής, Θυμώδης, Ἥτα, Νέος, Ἀφετηρία, Ἰλαρός). —356. Σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει. —357. ***Καὶ μετ' ἀνόμων ἐλογίσθη*** (καί, μὲ τᾶ νό, μοναί, λογ' εἰς θῆ.)

Πῶς θὰ περάσετε πιὸ εὐχάριστα τὸ καλοκαίρι σας;

Εἶναι ἁπλούστατο: Θὰ προμηθευθῆτε ὅσους περισσότερους μπορεῖτε

ΤΟΜΟΥΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

καὶ θὰ τοὺς πάρετε μαζί σας στὸ ταξίδι, στὴν ἐξοχή, ὅπου θὰ πᾶτε. — ἀλλὰ κι' ὅπου θὰ μείνετε, — γιὰ νὰ περάσετε τὶς Διακοπές.

Κι' ἕνας μόνος Τόμος τῆς Β' Περιόδου, ἀρκεῖ, μὲ τὶς 400 του σελίδες, μὲ τὰ τρία ἢ τέσσερα μυθιστορήματά του καὶ μὲ τὰ τόσα ἄλλα ποὺ περιέχει. Ἂν πάρετε μάλιστα τὸν **Τόμο τοῦ 1929 ἢ τοῦ 1930,** ποὺ ἔχει 600 σελίδες ὁ καθένας καὶ 14 μυθιστορήματα οἱ δυὸ μαζί, τί ἄλλο θέλετε;

Τιμοκατάλογος δημοσιεύεται στὰ φυλλάδια συχνά. Συμβουλευθῆτε τον καὶ κάμετε ἐγκαίρως τὴν προμήθειά σας, ἂν θέλετε νὰ περάσετε

ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ!

ΕΡΓΑ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΩΛΟΥΜΕΝΑ

ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,

(Ἀπὸ τοὺς ἐν παρενθέσει ἀριθμούς, ὁ πρῶτος εἶναι τὰ ταχυδρομικὰ τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ ὁ δεύτερος τοῦ Ἐξωτερικοῦ).

Ἀδελφούλα μου, δρ. 20 /5,50 καὶ 7,50/.
Ἀναδυομένη, δρ. 25 /6 καὶ 8,50/.
Ἀνάμεσα σὲ τρεῖς γυναῖκες, δρ. 35, /5 καὶ 7/.
Δὲν εἶμ' ἐγώ, δρ. 20 /5 καὶ 7/.
Θέατρον, Τόμος Β' δρ. 40/6,50 καὶ 9/.
Τόμος Γ' δρ. 30 /6 καὶ 7,50/.
Καλὸς Δρόμος, δρ. 11,80 /5 καὶ 7/.
Κατήφορος, δρ. 30 /6,50 καὶ 9/.
Κόκκινος Βράχος, δρ. 20 /5 καὶ 7/.
Κοσμος καὶ Κοσμᾶς, δρ. 30/6,50 καὶ 8,50/.
Λάσυρα, δρ. 30 /6,50 καὶ 9/.
Μαργαρίτα Στέφα, δρ. 17 /5,50 καὶ 7,50/.
Μητρυιά, δρ. 15 /4 καὶ 6/.
Μυστικοὶ Ἀρραβῶνες, δρ. 45 /5 καὶ 9/.
Τὸ Μυστικὸ τῆς κοντέσσας Βαλέραιναις, δρ. 15 /4 καὶ 6/.
Παιδικὸν Θέατρον, δύο τόμοι, ἕκαστος δρ. 17 /5,50 καὶ 7,50/.
Πατρὶς στὸν Ἥλιο, δρ. 20 /5 καὶ 7/.
Πλούσιοι καὶ Φτωχοί, δρ. 30/6,50 καὶ 9/.
Στάχυα καὶ Παπαροῦνες, δρ. 15 /6 καὶ 8/.
Στέλλα Βιολάντη, δρ. 20 /5 καὶ 7/.
Τράπεζα Βάρβια-Δακόστα, δρ. 25 /5.50 καὶ 7.50/.
Τίμιοι καὶ Ἄτιμοι, δρ. 30 /6,50 καὶ 9/.
Τιμὴ τοῦ Ἀδελφοῦ, δρ. 30 /6,50 καὶ 9/.
Τυχεροὶ καὶ Ἀτυχοί, δρ. 30/6,50 καὶ 9/.
Ὁ Γρέλλος μὲ τοὺς Κόκκινους Κρίνους, δρ. 20 /6,50 καὶ 9/.
Ἡ Τρίμορφη Γυναῖκα, δρ. 30 /6,50 καὶ 9/.
La Mauvaise Voie, Μετάφρασις τοῦ «Κακοῦ Δρόμου», δρ. 15 /5 καὶ 7/.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως **10** τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρ. **6**, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν **10** λέξεων **60** λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχεῖα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ **70** καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1 · Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. **3**. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλᾶ. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

/ ΑΑ' – 589 /

Τρισκατέρατε, ἀτρέφε τὸ πυρὰ ἀλλοῦ· γιατὶ δὲν ἔχω ὄρεξη γιὰ φασκρίες... Ἄκα! Τί κόσμος, καλέ! Δὲν ἐννοοῦν νὰ μ' ἀφήσουν νὰ ἰδιωτεύσω!

ΓΟΡΔΙΟΣ ΔΕΣΜΟΣ

/ ΑΑ' – 590 /

Διαπλασόπουλα, ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω τετραδάκια, κάρτες ἠθοποιῶν, ξεχωριστὰ μὲ Μικρομέγαλη, Ἐρνάνη, Πόνου Δάκρυ, Βατράχους 15, 17, Ὠκεανίδα, Χωρὶς Φτερά, Γρελλὸν Βιολιστήν, Χρυσόνειρο, Τυφλὸν Καλλιτέχνην, Γαρδένια, Λοέγκριν, Ἀφρικάνα, Λευκάτα, Χρυσὴ Καρδιά, Μπετόβεν, Λυσσόχαρτο, Σιμώνη, Παλιὰ Ἀθήνα, Σαρδανάπαλον, Μιμόζα Δέχεσθε ; περιμένω.

ΠΡΩΤΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΦΑΟΥΣΤ

Προκηρύσσω Διαγωνισμὸν Διηγήματος μὲ θέσιν τὴν παροιμίαν «ἔδειο σακκὶ δὲν στέκει». ΟΡΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ: Προθεσμία μηνιαία. Συμμετοχὴ δίδραχμος, εἰς γραμματόσημα. Σλλάδε Βορεινοπειρώτη, Κινεζούλα, Γκαργκόηλ, Γλυκὸ Χαμόγελο, Χριστουγεννιάτικο Δένδρο, Βελοφόρος "Αρτεμις, Γαλανομάτα καὶ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα, νὰ περιμένω ὑποστήριξη; Βραβεῖα ἐκλεκτά. Δ/σις: Κώσταν Κωσταντουράκην Σμύρνης 7, Ἡράκλειον Κρήτης.

Φάουστ

/ ΑΑ' – 591 /

Κυρὰ τῆς Θάλασσας, εὐχαριστῶ γιὰ τὴν εὐγενείαν σου, ἀνταλλάσσω τετραδάκια.

Σταυρωτὰς

/ ΑΑ' – 592 /

Πρωτομπαίνοντας στὸ σαλονάκι μας, ζητῶ ἀλληλογραφίαν καὶ ἀνταλλαγὴ Μ. Μυστικῶν, μὲ παιδιὰ 13 ἐτῶν καὶ κάτω. Δ/σις: Κώσταν Κωσταντουράκην, Σμύρνης 7, Ἡράκλειον Κρήτης, διά:

Μαργαρίτα τοῦ Φάουστ

/ ΑΑ' – 593 /

Χρυσόνειρε, Ἀρλίτα, εὐχαριστῶ γιὰ τὴν πρόταση. Θ' ἀπαντήσω σὲ λίγο.

Πεικόψυλλο

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πὼς κάθε παραγγελία σας, γιὰ νὰ ἐκτελεῖται ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ μὲ μιὰ τιμημένη ταινία, ἀπ' αὐτὲς μὲ τὶς ὁποῖες σῶζεται τὸ φύλλο κάθε ἑβδομάδα.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι